

I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

A BIZOTTSÁG 211/2005/EK RENDELETE

(2005. február 4.)

az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1725/2003/EK rendelet az 1. és 2. nemzetközi pénzügyi jelentési szabvány (IFRS), valamint a 12., 16., 19., 32., 33., 38. számú nemzetközi számviteli standardok (IASs) tekintetében történő módosításáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az 1725/2003/EK bizottsági rendelet ⁽²⁾ elfogadott egyes, 2002. szeptember 1-jén érvényben lévő nemzetközi standardokat és értelmezéseket.
- (2) 2004. február 19-én a Nemzetközi Számviteli Standardok Testülete (International Accounting Standards Board, IASB) közzétette a 2., *Részesedés alapú fizetés* elnevezésű nemzetközi pénzügyi jelentési szabványt (IFRS-t). Az IFRS 2 most először előírja, hogy a vállalatok eredménykimutatásukban megjelenítsék a részesedés alapú fizetési tranzakciók hatásait, beleértve azokat a kiadásokat is, amelyek a vállalat vezetése és dolgozói számára biztosított részvényopciók tranzakcióihoz kapcsolódnak. Korábban a dolgozók számára nyújtott részvényopciók tranzakciói nem szerepeltek a vállalat eredménykimutatásában, hanem csupán megjegyzésként jelentek meg, így nem befolyásolták az eredményről a tőkepiac számára bemutatott képet.
- (3) A terület szakértőivel folytatott konzultáció során bebizonyosodott, hogy az IFRS 2 megfelel az 1606/2002/EK rendelet 3. cikkében az elfogadáshoz megállapított szakmai kritériumoknak és különösen az európai közérdek szolgálatára vonatkozó követelménynek.
- (4) Az IFRS 2 nem rendelkezik az alkalmazandó értékelési modellről. Ehelyett csupán azokat a tényezőket ismerteti, amelyeket legalább figyelembe kell venni a részesedés alapú fizetések piaci értékének meghatározásakor. Ezzel azt kívánja

elérni, hogy ne akadályozza új mérési módszerek kidolgozását a részesedés alapú fizetések azon formáira (például a kereskedelmi forgalomba nem vihető, hosszú távú alkalmazotti részvényopciókra), amelyekre ilyen még nem létezik. Előfordulhat, hogy a jövőben új módszereket fejlesztenek ki ezek helyett, amelyek jobban megfelelnek a vállalatok, a könyvvizsgálók és a befektetők igényeinek. Különösen az újonnan jegyzett vagy a kellő előélettel nem rendelkező vállalatoknak jelenthet nehézséget a jövőbeni részvényárak előrejelzése.

- (5) A Bizottság tudomásul vette, hogy bonyolultsága miatt az IFRS 2 *Részesedés alapú fizetés* standardot a konzultációs folyamat során számos fél bírálta. A Bizottság tudatában van a standard által felvetett, még megoldásra váró szakmai kérdéseknek és a gazdasági hatásával kapcsolatos aggodalmaknak. A Bizottság elismeri, hogy az alkalmazotti részvényopciókra gyakorolt potenciális hatásra és az EU-vállalatok versenyképességére kifejtett lehetséges kihatásra tekintettel a standard alkalmazását rendszeresen ellenőrizni kell. Jóllehet a bevezetése mindenképpen érdeke az európai tőkepiacoknak és az európai befektetőknek. A Bizottság ezért folyamatosan figyelemmel kíséri a IFRS 2-nek az európai vállalatokra gyakorolt jövőbeni hatását, és legkésőbb 2007 júliusáig felülvizsgálja annak alkalmazhatóságát.
- (6) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a 2002. július 19-i 1606/2002/EK rendelet (az IAS-rendelet) értelmében a bármely tagállam jogának hatálya alá tartozó vállalatok kötelesek minden, 2005. január 1-jén vagy később kezdődő pénzügyi évről a 6. cikk (2) bekezdése szerinti eljárással elfogadott nemzetközi számviteli standardoknak megfelelően elkészíteni összevont éves beszámolójukat, feltéve, ha a mérleg fordulónapján értékpapírjaik forgalmazása bármely tagállamnak az értékpapír-befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelv 1. cikk (13) bekezdése értelmében vett szabályozott piacán engedélyezett ⁽³⁾.

⁽¹⁾ HL L 243., 2002.9.11., 1. o.⁽²⁾ HL L 261., 2003.10.13., 1. o. A legutóbb a 2238/2004/EK rendelettel (HL L 394., 2004.12.31., 1. o.) módosított rendelet.⁽³⁾ HL L 141., 1993.6.11., 27. o. A legutóbb 2002/87/EK Európai Parlamenti és a Tanácsi irányelvével (HL L 35., 2003.2.11., 1. o.) módosított irányelv.

- (7) Az IFRS 2 elfogadása azt a következményt vonja maga után, hogy az egyéb nemzetközi számviteli standardokat módosítani kell a nemzetközi számviteli standardok közötti következetesség biztosítása érdekében. A szükség-szerű módosítások érintik az 1. számú nemzetközi pénzügyi jelentési szabványt (IFRS), a 12., 16., 19., 32., 33., 38. és 39. számú nemzetközi számviteli standardot (IASs).
- (8) Az 1725/2003/EK rendeletet mindezeknek megfelelően módosítani kell.
- (9) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Számviteli Szabályozási Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2005. február 4-én.

1. cikk

Az 1725/2003/EK rendelet melléklete a következőképpen módosul:

1. Az 1725/2003/EK rendelet melléklete kiegészül a 2. *Részvétel alapú fizetések* nemzetközi pénzügyi jelentési szabvánnyal (IFRS-sel).
2. Az IFRS 2 elfogadása azt a következményt vonja maga után, hogy az IFRS 1-et, a 12., 16., 19., 32., 33., 38. és 39. számú nemzetközi számviteli standardokat (IASs) módosítani kell a nemzetközi számviteli standardok közötti következetesség biztosítása érdekében.
3. A kiegészítés szövegét e rendelet melléklete határozza meg.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

a Bizottság részéről
Charlie McCREEVY
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI JELENTÉSI STANDARDOK

Sz.	Cím
IFRS 2	Részesedés alapú fizetés

Részvény-alapú kifizetés

TARTALOM

	Bekezdés
Cél	1
Hatókör	2-6
Megjelenítés	7-9
Tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletek	10-29
Áttekintés	10-13
Ügyletek, amelyekben szolgáltatást kapnak	14-15
Olyan ügyletek, amelyeket az átadott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján értékelnek	16-25
A nyújtott tőkeinstrumentumok valós értékének meghatározása	16-18
A megszolgáltatási feltételek kezelése	19-21
Az újraindítási jellemző kezelése	22
A megszolgáltatás időpontja után	23
Ha a tőkeinstrumentumok valós értéke nem határozható meg megbízhatóan	24-25
A tőkeinstrumentumok nyújtása feltételeinek módosítása, beleértve a törlést és teljesítést is	26-29
Pénzeszközben teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletek	30-33
Részvény-alapú kifizetési ügyletek készpénzes alternatívával	34-43
Olyan részvény-alapú kifizetési ügyletek, amelyeknél a megállapodás feltételei a másik fél számára biztosítanak választást a teljesítés módját illetően	35-40
Olyan részvény-alapú kifizetési ügyletek, amelyeknél a megállapodás feltételei a gazdálkodó egység számára biztosítanak választást a teljesítés módját illetően	41-43
Közzétételek	44-52
Átmeneti rendelkezések	53-59
Hatálybalépés napja	60

CÉL

- 1 A jelen IFRS célja a pénzügyi beszámolás rendjének meghatározása az olyan gazdálkodó egységek számára, amelyek *részvény-alapú kifizetési ügyletet hajtanak végre*. Különösen azt írja elő a gazdálkodó egység számára, hogy a nyereségében vagy veszteségében és a pénzügyi helyzetében tüntesse fel a részvény-alapú kifizetési ügyletek hatásait, beleértve az azon ügyletekhez kapcsolódó költségeket, amelyekben *részvény opciókat nyújtanak* a munkavállalók részére.

HATÓKÖR

- 2 A gazdálkodó egységnek a jelen IFRS-t kell alkalmaznia valamennyi részvény-alapú kifizetési ügyletre, beleértve:
- (a) a tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyleteket, amelyekben a gazdálkodó egység a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumai (beleértve a részvényeket és részvény opciókat is) ellenértékéért kap javakat vagy szolgáltatásokat,
  - (b) a készpénzben teljesített részvény-alapú kifizetési ügyleteket, amelyekben a gazdálkodó egység javakat vagy szolgáltatásokat szerez meg úgy, hogy kötelezettsége keletkezik e javak vagy szolgáltatások szállítója felé a gazdálkodó egység részvényei vagy a gazdálkodó egység más tőkeinstrumentumai árán (vagy értékén) alapuló összegre,
- és
- (c) olyan ügyleteket, amelyekben a gazdálkodó egység javakat vagy szolgáltatásokat kap vagy szerez meg, és a megállapodás feltételei a gazdálkodó egység vagy a javak vagy a szolgáltatások szállítója számára választási lehetőséget biztosítanak annak eldöntésére, hogy a gazdálkodó egység az ügyletet készpénzben (vagy más eszközben) vagy tőkeinstrumentumok kibocsátásával rendezze-e,

kivéve az 5. és 6. bekezdésben jelzetteket.

- 3 A jelen IFRS szempontjából a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumainak a gazdálkodó egység részvényesei általi átadása valamely javakat vagy szolgáltatásokat szállító félnek (beleértve az alkalmazottakat is) részvény alapú kifizetési ügyletnek minősül, kivéve, ha az átadás célja egyértelműen más, mint a gazdálkodó egységnek szállított javak vagy szolgáltatások ellenértékének a kiegyenlítése. Ez vonatkozik a gazdálkodó egység anyavállalata tőkeinstrumentumainak, vagy a gazdálkodó egységgel azonos csoportba tartozó más gazdálkodó egységek tőkeinstrumentumainak az olyan felek számára történő átadásaira is, akik javakat vagy szolgáltatásokat szállítottak a gazdálkodó egység számára.
- 4 A jelen IFRS szempontjából a munkavállalóval (vagy másik féllel) annak tőkeinstrumentum-birtokosi minőségében történő ügyletkötés nem minősül részvény-alapú kifizetési ügyletnek. Például, amikor a gazdálkodó egység egy bizonyos osztályba tartozó tőkeinstrumentum birtokosai számára jogot biztosít a gazdálkodó egység további tőkeinstrumentumainak megszerzésére a valós értéknél alacsonyabb áron, - és a munkavállaló azért kapja ezt a jogot, mert birtokosa az adott osztályba tartozó tőkeinstrumentumoknak, - e jog biztosítása és gyakorlása nem tartozik a jelen IFRS előírásainak hatálya alá.
- 5 A 2. bekezdésben foglaltak alapján a jelen IFRS azon részvény-alapú kifizetési ügyletekre alkalmazandó, amelyek során a gazdálkodó egység javakat vagy szolgáltatásokat szerez meg. A javakba beletartoznak a készletek, fogyóeszközök, ingatlanok, gépek, berendezések, immateriális javak, és az egyéb nem pénzügyi eszközök. Ugyanakkor, a gazdálkodó egységnek nem kell alkalmaznia a jelen IFRS-t olyan ügyletekre, amelyekben a gazdálkodó egység egy üzleti kombináció során szerzett nettó eszközök részét képező javakat szerez meg, amelyekre az IAS 22 *Üzleti kombinációk* standard vonatkozik. Ennek megfelelően egy üzleti kombináció során a felvásárolt feletti ellenőrzésért cserében kibocsátott tőkeinstrumentumok nem tartoznak a jelen IFRS hatálya alá. Ugyanakkor a felvásároltnak a munkavállalói számára azok munkavállalói minőségében (pl. a folytatódó szolgálatukért cserében) nyújtott tőkeinstrumentumok már a jelen IFRS hatálya alá tartoznak. Hasonlóképpen a jelen IFRS alapján kell elszámolni a részvény-alapú kifizetési megállapodások olyan törlését, helyettesítését vagy egyéb módosítását, amely egy üzleti kombináció vagy más tőkeszerkezet átalakítás miatt történik.
- 6 A jelen IFRS nem vonatkozik az olyan részvény-alapú kifizetési ügyletekre, amelyekben a gazdálkodó egység olyan szerződés alapján kap vagy szerez meg javakat vagy szolgáltatásokat, amelyek a (2003-ban módosított) IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Bemutató és közzététel* standard 8-10. bekezdéseinek, vagy a (2003-ban módosított) IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* standard 5-7. bekezdéseinek hatálya alá tartoznak.

MEGJELENÍTÉS

- 7 A részvény-alapú kifizetési ügylet során megszerzett javakat és szolgáltatásokat a gazdálkodó egységnek a javak vagy szolgáltatások átvételének időpontjában kell kimutatnia. A gazdálkodó egységnek egy kapcsolódó saját tőke növekedést kell kimutatnia, ha a javakat vagy szolgáltatásokat egy tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügylet során szereztek meg, vagy egy kapcsolódó kötelezettséget, ha a javakat vagy szolgáltatásokat egy készpénzben teljesített részvény-alapú kifizetési ügylet során szereztek meg.
- 8 Amikor a részvény-alapú kifizetési ügyletben megszerzett javak vagy szolgáltatások nem felelnek meg az eszközként való megjelenítés feltételeinek, azokat költségként kell elszámolni.

IFRS 2

- 9 Tipikus esetben a javakés szolgáltatások felhasználásából költség keletkezik. Például a szolgáltatások tipikus esetben azonnal felhasználásra kerülnek, amely esetben a költséget akkor számolják el, amikor a szolgáltató a szolgáltatást nyújtja. A javak felhasználása történhet egy bizonyos időszak alatt, vagy készletek esetében azok egy későbbi időpontban kerülhetnek értékesítésre, mely esetben a költséget a javakfelhasználásakor vagy értékesítésekor számolják el. Ugyanakkor egyes esetekben a javakvagy szolgáltatások felhasználását vagy értékesítését megelőzően szükséges a költség elszámolása, mivel azok nem felelnek meg az eszközként való megjelenítés feltételeinek. Például előfordulhat, hogy a gazdálkodó egység egy új termék kifejlesztésére irányuló projekt kutatási fázisában szerez meg valamely javakat. Bár e javak nem kerültek felhasználásra, előfordulhat, hogy azok nem felelnek meg a vonatkozó IFRS szerint az eszközként való megjelenítés feltételeinek.

TŐKEINSTRUMENTUMBAN TELJESÍTETT RÉSZVÉNY-ALAPÚ KIFIZETÉSI ÜGYLETEK

Áttekintés

- 10 **A tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletek esetében a gazdálkodó egységnek a kapott javakat és szolgáltatásokat, valamint a kapcsolódó saját tőke növekedést a kapott javak és szolgáltatások valós értékén kell értékelnie, kivéve, ha a valós érték nem határozható meg megbízhatóan. Ha a gazdálkodó egység a kapott javak vagy szolgáltatások valós értékét nem tudja megbízhatóan meghatározni, a gazdálkodó egységnek azok értékét, valamint a kapcsolódó saját tőke növekedést közvetett módon, az átadott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján (*) kell meghatározni.**
- 11 A 10. bekezdés előírásainak a munkavállalókkal és hasonló szolgáltatásokat nyújtó felekkel (**) megkötött ügyletekre való alkalmazásánál a gazdálkodó egységnek a kapott szolgáltatások valós értékét a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján kell megállapítania, mivel a kapott szolgáltatások valós értéke tipikusan nem határozható meg megbízhatóan, ahogy azt a 12. bekezdés kifejti. Ezen tőkeinstrumentumok valós értékét a *nyújtás időpontjára* vonatkozóan kell megállapítani.
- 12 Tipikus esetben a részvényeket, részvényopciókat, és az egyéb tőkeinstrumentumokat a munkavállalóknak azok munkabér csomagja részeként nyújtják, a készpénzes fizetésen és egyéb munkavállalói juttatásokon felül. Általában nem lehetséges közvetlenül meghatározni a kapott szolgáltatások értékét a munkavállalói munkabér csomag meghatározott összetevőire vonatkozóan. Az is előfordulhat, hogy a teljes munkabér csomag valós értéke sem határozható meg külön anélkül, hogy közvetlenül meghatároznák a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értékét. Ezen felül a részvényeket és részvény opciókat gyakran egy jutalom megállapodás részeként adják, nem pedig az alap munkabér részeként, pl. ösztönzőként arra, hogy a munkavállalók a gazdálkodó egység alkalmazásában maradjanak, vagy jutalmul a gazdálkodó egység teljesítményének javításában kifejtett fáradozásukért. A részvények és részvény opciók munkabéren felüli nyújtásával a gazdálkodó egység kiegészítő munkabért fizet pótlólagos előnyök megszerzése érdekében. Ezen pótlólagos előnyök valós értékének a megbecsülése valószínűleg nehéz. A kapott szolgáltatások valós értéke közvetlen meghatározásának nehézsége miatt a gazdálkodó egységnek a kapott munkavállalói szolgáltatások valós értékét a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján kell meghatározni.
- 13 A 10. bekezdés rendelkezéseinek a munkavállalóktól eltérő felekkel folytatott ügyletekre történő alkalmazásakor az a megcáfolható feltételezés, hogy a kapott javak vagy szolgáltatások valós értéke megbízhatóan becsülhető. A valós értéket abban az időpontban kell meghatározni, amikor a gazdálkodó egység megszerzi a javakat vagy a másik fél a szolgáltatást nyújtja. Ritka esetekben, amikor a gazdálkodó egység megcáfolja ezt a feltételezést, mivel a kapott javak és szolgáltatások valós értékét nem tudja megbízhatóan meghatározni, a gazdálkodó egységnek a kapott javakat és szolgáltatásokat, valamint a kapcsolódó saját tőke növekedést közvetett módon, a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján kell értékelnie, amely valós értéket abban az időpontban kell meghatározni, amikor a gazdálkodó egység megszerzi a javakat, vagy a másik fél a szolgáltatást nyújtja.

Ügyletek, amelyekben szolgáltatást kapnak

- 14 Amennyiben a nyújtott tőkeinstrumentumok azonnal *megszolgáltá válnak*, a másik félnek nem kell egy meghatározott idejű szolgálati időszakot letöltenie, mielőtt feltétel nélkül jogosulttá válik az adott tőkeinstrumentumokra. Kivéve, ha az ellenkezője bizonyított, a gazdálkodó egységnek azt kell vélelmeznie, hogy a másik fél által a tőkeinstrumentum ellenértékéért nyújtott szolgáltatásokat megkapta. Ebben az esetben a nyújtás időpontjában a gazdálkodó egységnek a kapott szolgáltatások teljes értékét el kell számolnia a kapcsolódó saját tőke növekedéssel együtt.

(*) A jelen IFRS az „értéke alapján” kifejezést használja, nem pedig az „értékén” kifejezést, mivel az ügyletet végül a nyújtott tőkeinstrumentumoknak a 11. és 13. bekezdésekben (amelyik alkalmazandó) meghatározott időpontban érvényes valós értékének és a megszolgált tőkeinstrumentumok számának a szorzataként értékeli, ahogy azt a 19. bekezdés bemutatja.

(**) A jelen IFRS további részeiben bármely hivatkozás a munkavállalókra tartalmazza a hasonló szolgáltatást nyújtókat is.

- 15 Amennyiben a nyújtott tőkeinstrumentumok nem válnak megszolgáltá, amíg a másik fél nem tölt le egy meghatározott szolgálati időszakot, a gazdálkodó egységnek azt kell vélelmeznie, hogy az adott tőkeinstrumentumok ellenértékéért a másik fél által nyújtandó szolgáltatások a jövőben, a *megszolgálati időszak* alatt teljesítésre kerülnek. A gazdálkodó egységnek akkor kell ezeket a szolgáltatásokat – a kapcsolódó saját tőke növekedéssel együtt - elszámolnia, amikor azokat a másik fél a megszolgálati időszak alatt nyújtja. Például:
- (a) ha a munkavállaló olyan részvény opciókat kap, amelyek 3 év munkaviszony letöltéséhez vannak kötve, a gazdálkodó egységnek azt kell feltételeznie, hogy a munkavállaló által a részvény opció ellenértékéért nyújtott szolgáltatások a jövőben, e három éves megszolgálati időszak alatt teljesítésre kerülnek.
  - (b) ha a munkavállaló olyan részvény opciókat kap, amelyek egy meghatározott teljesítmény feltételhez, valamint ahhoz vannak kötve, hogy a munkavállaló e teljesítmény-feltételnek való megfelelése a gazdálkodó egység alkalmazásában maradjon, és a megszolgálati időtartama attól függően változik, hogy az adott teljesítmény feltétel mikor teljesül, a gazdálkodó egységnek azt kell vélelmeznie, hogy a munkavállaló által a részvény opció ellenértékéért nyújtott szolgáltatások a jövőben, a várható megszolgálati időszak alatt teljesítésre kerülnek. A gazdálkodó egységnek a nyújtás időpontjában, a teljesítmény feltétel legvalószínűbb kimenetele alapján kell megbecsülnie a várható megszolgálati időszak hosszát. Ha a teljesítmény feltétel egy *piaci feltétel*, a várható megszolgálati időszak hosszára vonatkozó becslésnek konzisztensnek kell lennie a nyújtott opciók valós értékének becslésekor felhasznált feltételezésekkel, és azt később nem lehet módosítani. Ha a teljesítmény feltétel nem egy piaci feltétel, a gazdálkodó egységnek, amennyiben szükséges, módosítania kell a várható megszolgálati időszak hosszára vonatkozó becslését, ha későbbi információk azt jelzik, hogy a megszolgálati időszak hossza eltér a korábbi becslésektől.

Olyan ügyletek, amelyeket az átadott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján értékelnek

A nyújtott tőkeinstrumentumok valós értékének meghatározása

- 16 Az olyan ügyletek esetében, ahol az ügyletet a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján értékelik, a gazdálkodó egységnek a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értékét az *értékelés időpontjára* vonatkozóan kell meghatároznia, amennyiben rendelkezésre állnak piaci árak, akkor azok alapján, figyelembe véve azon feltételeket, amelyek mellett az adott tőkeinstrumentumokat nyújtották (a 19-22. bekezdés rendelkezéseit figyelembe véve).
- 17 Ha nem állnak rendelkezésre piaci árak, a gazdálkodó egységnek a nyújtott tőkeinstrumentum valós értékét valamely értékelési módszer alkalmazásával kell megállapítania annak meghatározására, hogy mennyi lenne az adott tőkeinstrumentum ára az értékelés időpontjában egy jól tájékozott, ügyleti szándékkal rendelkező felek közötti, szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügyletben. Az értékelési módszernek konzisztensnek kell lennie a pénzügyi instrumentumok árazására alkalmazott, általában elfogadott értékelési módszerekkel, és valamennyi olyan tényezőt és feltételezést figyelembe kell vennie, amelyet a jól tájékozott és ügyleti szándékkal rendelkező piaci résztvevők az ár kialakításánál figyelembe vennének (a 19-22. bekezdés rendelkezéseit figyelembe véve).
- 18 A B Függelék további útmutatást tartalmaz a részvények és részvényopciók árának meghatározására vonatkozóan azon konkrét tényezőkre és feltételekre koncentrálva, amelyek közös jellemzői a részvények és részvény opciók munkavállalók részére történő nyújtásának.

A megszolgálati feltételek kezelése

- 19 A tőkeinstrumentumok nyújtása függhet meghatározott *megszolgálati feltételek* teljesítésétől. Például a munkavállalóknak történő részvény vagy részvényopció nyújtást tipikusan függővé teszik attól, hogy a munkavállaló egy meghatározott időtartamra a gazdálkodó egység alkalmazásában marad-e. Lehetnek teljesítmény feltételek is, amelyeket teljesíteni kell, mint pl. a gazdálkodó egység valamilyen mértékű nyereség növekedése, vagy a gazdálkodó egység részvényárának meghatározott emelkedése. A megszolgálati feltételeket, kivéve a piaci feltételeket, nem kell figyelembe venni az értékelés időpontjában a részvények vagy részvény opciók valós értékének megállapításánál. Ehelyett a megszolgálati feltételeit úgy kell figyelembe venni, hogy a tőkeinstrumentumoknak az ügylet összegének értékeléséhez felhasznált darabszámát módosítják úgy, hogy végső soron a nyújtott tőkeinstrumentumok ellenértékéért kapott javakra és szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt érték olyan számú tőkeinstrumentumon alapuljon, amit végül megszolgáltak. Ennek megfelelően halmozott alapon a kapott javakra és szolgáltatásokra vonatkozóan semmilyen összeget nem számolnak el, ha a nyújtott tőkeinstrumentumok nem válnak megszolgáltá, mivel a megszolgálati feltétel nem teljesült, pl. a másik fél nem tölti le a meghatározott munkaviszonyt, vagy egy teljesítmény feltétel nem teljesül, a 21. bekezdés rendelkezéseit is figyelembe véve.
- 20 A 19. bekezdés előírásainak alkalmazásához a gazdálkodó egységnek a megszolgálati időszaka alatt kapott javak és szolgáltatások összegét a várhatóan megszolgáltá váló tőkeinstrumentumok számára vonatkozó rendelkezésre álló legjobb becslés alapján kell elszámolnia, és amennyiben szükséges, a későbbiekben módosítania kell ezt a becslést, amennyiben későbbi információk azt jelzik, hogy a várhatóan megszolgáltá váló tőkeinstrumentumok száma eltér a korábbi becslésektől. A megszolgálati időpontjában a gazdálkodó egységnek úgy kell módosítania a becslést, hogy az megfelelően a végül megszolgált tőkeinstrumentumok számának, a 21. bekezdés rendelkezéseit is figyelembe véve.

IFRS 2

- 21 A piaci feltételeket, mint pl. a meg szolgálás (vagy lehívhatóság) feltételül szabott megcélzott részvényárat, figyelembe kell venni az átadott tőkeinstrumentumok valós értékére vonatkozó becslés elkészítésekor. Emiatt a piaci feltételek mellett nyújtott tőkeinstrumentumok esetében a gazdálkodó egységnek attól függetlenül el kell számolni az olyan féltől kapott javakat vagy szolgáltatásokat, aki megfelel valamennyi egyéb meg szolgálási feltételnek (pl. olyan munkavállalótól kapott szolgáltatások, aki letöltötte a meghatározott munkaviszonyt), hogy az adott piaci feltétel teljesült-e.

Az újraindítási jellemző kezelése

- 22 Az újraindítási jellemzővel rendelkező opcióknál az újraindítási jellemzőt nem lehet figyelembe venni a nyújtott opciók valós értékének az értékelés időpontjában való meghatározásánál. Ehelyett az újraindítási opciót egy új opció nyújtásaként kell elszámolni akkor, amikor az újraindítási opciót nyújtják.

A meg szolgálás időpontja után

- 23 A kapott javak és szolgáltatások, valamint a kapcsolódó saját tőke növekedés 10-22. bekezdések alapján történő megjelenítését követően a gazdálkodó egység későbbi módosításokat a meg szolgálás időpontját követően a saját tőke teljes összegére nézve nem tehet. Például a gazdálkodó egység utólag nem vezetheti vissza a munkavállalótól kapott szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt összeget, ha a meg szolgált tőkeinstrumentumokra vonatkozó jogok később elvesznek, vagy részvényopció esetén, az opciók nem kerülnek lehívásra. Ugyanakkor ez az előírás nem zárja ki, hogy a gazdálkodó egység a saját tőkén belül, azaz az egyik saját tőke elemből a másikba, átvezetést hajtson végre.

Ha a tőkeinstrumentumok valós értéke nem határozható meg megbízhatóan

- 24 A 16-23. bekezdésben foglalt rendelkezések akkor alkalmazandók, amikor a gazdálkodó egységnek egy részvény-alapú kifizetési ügylet értékét az átadott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján kell meghatározni. Ritka esetekben előfordulhat, hogy a gazdálkodó egység nem képes megbízhatóan megbecsülni az átadott tőkeinstrumentumok valós értékét az értékelés időpontjában, a 16-22. bekezdés rendelkezései alapján. Kizárólag e ritka esetekben a gazdálkodó egység ehelyett:

- (a) a tőkeinstrumentumokat azok belső értékén kell, hogy értékelje, először abban az időpontban, amikor a gazdálkodó egység megszerzi a javakat, vagy a másik fél a szolgáltatást nyújtja, majd később minden mérlegfordulónapon, valamint a végső teljesítés időpontjában azzal, hogy a belső érték bármely változását a nyereségben vagy veszteségben kell elszámolni. Részvényopciók nyújtása esetén a részvény-alapú kifizetésre vonatkozó megállapodás akkor kerül véglegesen teljesítésre, amikor az opciók lehívásra kerülnek, az arra vonatkozó jogok elvesznek (pl. munkaviszony megszűnésekor) vagy lejárnak (pl. az opció élettartama végén).
- (b) a kapott javakat vagy szolgáltatásokat a végső soron meg szolgált vagy (ahol alkalmazható) lehívott tőkeinstrumentumok száma alapján kell elszámolnia. Ezen előírás részvény opciók esetén történő alkalmazásakor pl. a gazdálkodó egység a kapott javakat és szolgáltatásokat a meg szolgálási időszak alatt, ha van, számolja el a 14. és 15. bekezdések alapján, kivéve, ha a 15(b) bekezdés piaci feltételekre vonatkozó előírásai alkalmazandók. A meg szolgálás időszaka alatt a kapott javakra és szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt összegnek a várhatóan meg szolgálttá váló részvény opciók számán kell alapulnia. A gazdálkodó egységnek szükség szerint felül kell vizsgálnia ezt a becslést, amennyiben későbbi információk azt jelzik, hogy a várhatóan meg szolgálttá váló részvényopciók száma eltér az előzetes becslésektől. A meg szolgálás időpontjában a gazdálkodó egységnek felül kell vizsgálnia a becslést, hogy az megfeleljen a végső soron meg szolgált tőkeinstrumentumok számának. A meg szolgálás időpontját követően a gazdálkodó egységnek a kapott javakra vagy szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt összeget vissza kell vezetnie, amennyiben a részvény opcióra vonatkozó jog elveszik, vagy lejár a részvény opció élettartamának végén.

- 25 Amennyiben a gazdálkodó egység a 24. bekezdést alkalmazza, nem szükséges a 26-29. bekezdések rendelkezéseit is alkalmaznia, mivel a tőkeinstrumentumok nyújtásának feltételeiben történt módosítások úgyis figyelembe vételre kerülnek a 24. bekezdésben foglalt belső érték módszer alkalmazásakor. Ugyanakkor, amennyiben a gazdálkodó egység egy olyan tőkeinstrumentum nyújtást teljesít, amelyre a 24. bekezdést alkalmazta:

- (a) ha a teljesítés a meg szolgálás időszaka alatt történik, a gazdálkodó egységnek a teljesítést gyorsított meg szolgálásként kell elszámolnia, és ily módon azonnal el kell számolnia azt az összeget, ami egyébként a hátralévő meg szolgálási időszak alatt került volna megjelenítésre a kapott szolgáltatásokra vonatkozóan.
- (b) a teljesítéskor történő bármely kifizetést a tőkeinstrumentum visszavásárlásaként kell elszámolni, azaz a saját tőkéből történő levonásként, kivéve azt az értéket, amennyivel a kifizetés összege meghaladja a tőkeinstrumentumok visszavásárlás időpontjában mért belső értékét. Bármely ilyen többletet költségként kell elszámolni.

A tőkeinstrumentumok nyújtása feltételeinek módosítása, beleértve a törlést és teljesítést is

- 26 Előfordulhat, hogy a gazdálkodó egység módosítja a tőkeinstrumentum nyújtásának feltételeit. Például, csökkentheti a munkavállalóknak nyújtott opciók lehívási árát (azaz újra árazza az opciókat), ami növeli az adott opciók valós értékét. A módosítások hatásainak megjelenítésére vonatkozóan, a 27-29. bekezdésekben foglalt előírások a munkavállalókkal megkötött részvény-alapú kifizetési ügyletekre vonatkozóan vannak kifejtve. Ugyanakkor az előírásokat szintén alkalmazni kell a munkavállalókon kívüli felekkel kötött olyan részvény-alapú kifizetési ügyletekre is, amelyeket a nyújtott tőkeinstrumentum valós értéke alapján értékelnek. Az utóbbi esetben a 27-29. bekezdésekben a nyújtás időpontjára tett bármely utalás arra az időpontra vonatkozik, amikor a gazdálkodó egység megszerzi a javakat, vagy a másik fél a szolgáltatást nyújtja.
- 27 A gazdálkodó egységnek minimálisan el kell számolnia a kapott szolgáltatásokat a nyújtott tőkeinstrumentumok nyújtás időpontjában érvényes valós értéken értékelve, kivéve, ha a tőkeinstrumentumok nem válnak megszolgáltattá amiatt, hogy valamely, a nyújtás időpontjában meghatározott megfizetési feltétel (ami nem piaci feltétel) nem teljesült. Ez a tőkeinstrumentumok nyújtásának eredeti feltételeiben bekövetkezett bármely módosítástól, vagy a tőkeinstrumentumok nyújtásának törlésétől vagy teljesítésétől függetlenül alkalmazandó. Ezen túlmenően a gazdálkodó egységnek meg kell jelenítenie a módosítások azon hatásait, amelyek növelik a részvény-alapú kifizetési megállapodás teljes valós értékét, vagy más módon kedvezőek a munkavállalóra nézve. E rendelkezés alkalmazására vonatkozóan további útmutatás a B Függelékben található.
- 28 Amennyiben a gazdálkodó egység a megfizetés időszaka alatt töröl vagy teljesít egy tőkeinstrumentum nyújtást (ide nem értve azt, ha a nyújtás a megfizetés feltételeinek nem teljesülése miatti jogvesztés alapján kerül törlésre):
- (a) a gazdálkodó egységnek a törlést vagy a teljesítést felgyorsított megfizetési ügyletként kell elszámolnia, és ily módon azonnal el kell számolnia azt az összeget, ami egyébként a hátralévő megfizetési időszak alatt került volna megjelenítésre a kapott szolgáltatásokra vonatkozóan.
  - (b) a törléskor vagy teljesítéskor történő bármely kifizetést a tőkeinstrumentum visszavásárlásaként kell elszámolni, azaz a saját tőkéből történő levonásként, kivéve azt az értéket, amennyivel a kifizetés összege meghaladja a nyújtott tőkeinstrumentumok visszavásárlás időpontjában mért valós értékét. Bármely ilyen többletet költségként kell elszámolni.
  - (c) azokban az esetekben, amikor új tőkeinstrumentumokat nyújtanak a munkavállalók számára, és a nyújtás időpontjában a gazdálkodó egység a nyújtott új tőkeinstrumentumokat a törölt tőkeinstrumentumok helyettesítő tőkeinstrumentumaiként nevezi meg, a gazdálkodó egységnek a helyettesítő tőkeinstrumentumok nyújtását ugyanolyan módon kell elszámolnia, mint a tőkeinstrumentumok eredeti nyújtásának a módosítását, a 27. bekezdés, valamint a B Függelék iránymutatásának megfelelően. A nyújtott valós érték növekmény a helyettesítő tőkeinstrumentumok valós értéke, valamint a törölt tőkeinstrumentumok nettó valós értéke közötti különbözet a helyettesítő instrumentumok nyújtásának időpontjában. A törölt tőkeinstrumentumok nettó valós értéke azok valós értéke közvetlenül a visszavonás előtt, csökkentve a törléskor a munkavállaló részére történt bármely kifizetés összegével, amely a fenti (b) pont alapján a saját tőkéből történő levonásként került megjelenítésre. Amennyiben a gazdálkodó egység a nyújtott új tőkeinstrumentumokat nem a törölt tőkeinstrumentumok helyettesítőjének tekinti, a gazdálkodó egységnek ezeket az új tőkeinstrumentumokat tőkeinstrumentumok új nyújtásaként kell elszámolnia.
- 29 Amennyiben a gazdálkodó egység megfizetett tőkeinstrumentumokat vásárol vissza, a munkavállalónak történő kifizetést a saját tőkéből való levonásként kell elszámolnia, kivéve azt az értéket, amennyivel az adott kifizetés meghaladja a visszavásárolt tőkeinstrumentumok valós értékét a visszavásárlás időpontjában. Bármely ilyen többletet költségként kell elszámolni.

PÉNZESZKÖZBEN TELJESÍTETT RÉSZVÉNY-ALAPÚ KIFIZETÉSI ÜGYLETEK

- 30 **A készpénzben teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletek esetében a gazdálkodó egységnek a megszerzett javakat vagy szolgáltatásokat, valamint a felmerült kötelezettségeket a kötelezettség valós értéken kell értékelnie. Amíg a kötelezettség teljesítésre nem kerül, a gazdálkodó egységnek a kötelezettség valós értékét valamennyi mérlegfordulónapra vonatkozóan újra meg kell határozni, és a valós érték változásokat az adott időszak nyereségében vagy veszteségében kell elszámolnia.**
- 31 Például előfordulhat, hogy a gazdálkodó egység részvényár növekedésre vonatkozó jogokat nyújt a munkavállalóinak a munkabér csomag részeként, melynek révén a munkavállalók egy olyan jövőbeni készpénzes kifizetésre (nem pedig egy tőkeinstrumentumra) szereznek jogosultságot, amely a gazdálkodó egység részvényárának egy meghatározott időszakon keresztül, egy meghatározott szintről történő növekedésén alapul. A gazdálkodó egység olyan módon is biztosíthat jogot a munkavállalói részére jövőbeni készpénzes kifizetésre, hogy olyan részvényekre (beleértve a részvény opció lehívásakor kibocsátandó részvényeket is) szóló jogot biztosít, amelyek kötelezően (pl. a munkaviszony megszüntetése esetén) vagy a munkavállaló választásától függően visszaváltandók.

IFRS 2

- 32 A gazdálkodó egységnek a kapott szolgáltatásokat, valamint az e szolgáltatások megfizetésére vonatkozó kötelezettséget akkor kell elszámolnia, amikor a munkavállalók a szolgáltatást nyújtják. Például egyes részvényár-növekedésre vonatkozó jogok azonnal megszolgáltá válnak, és a munkavállalók számára nem előírt egy meghatározott időtartamú munkaviszony letöltése ahhoz, hogy jogosulttá váljanak a készpénzes kifizetésre. Kivéve, ha az ellenkezője bizonyított, a gazdálkodó egységnek azt kell vélelmeznie, hogy a munkavállalók által a részvényár növekedésre vonatkozó jogok ellenértékéért nyújtott szolgáltatásokat megkapta. Ily módon a gazdálkodó egységnek a kapott szolgáltatásokat, és az azok megfizetésére vonatkozó kötelezettséget azonnal el kell számolnia. Amennyiben a részvényár növekedésre vonatkozó jogok nem válnak megszolgáltá addig, amíg a munkavállaló le nem töltött egy meghatározott időtartamú munkaviszonyt, a gazdálkodó egységnek a kapott szolgáltatásokat, és az azok megfizetésére vonatkozó kötelezettséget akkor kell elszámolnia, amikor az adott időszakban a munkavállalók a szolgáltatást nyújtják.
- 33 A kötelezettséget kezdetben, majd azt követően a teljesítésig minden mérlegfordulónapon a részvényár növekedésre vonatkozó jogok valós értékén kell értékelni egy opció árazási modell alkalmazásával, figyelembe véve a részvényár növekedési jogok nyújtásának feltételeit, valamint a munkavállalók által az adott időpontig nyújtott szolgáltatások mértékét.

RÉSZVÉNY-ALAPÚ KIFIZETÉSI ÜGYLETEK KÉSZPÉNZES ALTERNATÍVÁVAL

- 34 **Az olyan részvény-alapú kifizetési ügyletek esetén, amelyeknél a megállapodás feltételei alapján akár a gazdálkodó egység, akár a másik fél jogosult eldönteni, hogy a gazdálkodó egység az ügyletet készpénzben (vagy más eszközben) vagy tőkeinstrumentumok kibocsátásával teljesítse, a gazdálkodó egységnek az ügyletet, vagy annak komponenseit kizárólag akkor és olyan mértékben kell készpénzben teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletként elszámolnia, amennyiben a gazdálkodó egységnek kötelezettség merült fel a készpénzben vagy más eszközben történő teljesítésre, vagy akkor és olyan mértékben tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletként, amennyiben nem merült fel ilyen kötelezettség.**

Olyan részvény-alapú kifizetési ügyletek, amelyeknél a megállapodás feltételei a másik fél számára biztosítanak választást a teljesítés módját illetően

- 35 Amennyiben a gazdálkodó egység a másik fél számára jogot biztosított arra, hogy megválassza, hogy egy részvény-alapú kifizetési ügylet készpénzben kerüljön-e teljesítésre (*) vagy tőkeinstrumentumok kibocsátásával, a gazdálkodó egység egy összetett pénzügyi instrumentumot nyújtott, melynek van egy adósságkomponense (azaz a másik fél joga arra, hogy készpénzben történő kifizetést követeljen) és egy tőkekomponense (azaz a másik fél joga arra, hogy a teljesítést tőkeinstrumentumokban követelje, ne pedig készpénzben). A munkavállalókon kívüli felekkel megkötött olyan ügyletek esetén, amelyeknél a kapott javak és szolgáltatások valós értéke közvetlenül kerül megállapításra, a gazdálkodó egységnek az összetett pénzügyi instrumentum tőke komponensének értékét a kapott javak és szolgáltatások valós értéke, valamint az adósság komponens valós értéke közötti különbözetként kell meghatároznia abban az időpontban, amikor a gazdálkodó egység a javakat vagy szolgáltatásokat megkapja.
- 36 Egyéb ügyletek esetén, beleértve a munkavállalókkal folytatott ügyleteket, a gazdálkodó egységnek az összetett pénzügyi instrumentum értékét az értékelés időpontjára vonatkozóan kell megállapítania, figyelembe véve a készpénzre vagy tőkeinstrumentumra vonatkozó jog nyújtásának a feltételeit.
- 37 A 36. bekezdés alkalmazásához a gazdálkodó egységnek először az adósság komponens valós értékét kell meghatároznia, majd a tőke komponens valós értékét – figyelembe véve, hogy a másik félnek le kell mondania a készpénzre vonatkozó jogáról azért, hogy tőkeinstrumentumot kapjon. Az összetett pénzügyi instrumentum valós értéke e két komponens valós értékeinek összege. Ugyanakkor azonban az olyan részvény-alapú kifizetési ügyleteket, amelyeknél a másik félnek választási lehetősége van a teljesítés módját illetően, gyakran úgy strukturálják, hogy az egyik teljesítési alternatíva valós értéke megegyezik a másikéval. Például a másik félnek választási lehetősége lehet részvény opciókat, vagy készpénzben teljesített részvény ár-növekedésre vonatkozó jogokat szerezni. Ilyen esetekben a tőke komponens valós értéke nulla, így az összetett pénzügyi instrumentum valós értéke megegyezik az adósság komponens valós értékével. Fordítva, amennyiben a teljesítési alternatívák valós értékei eltérnek, a tőke komponens valós értéke általában nullánál nagyobb lesz, amely esetben az összetett pénzügyi eszköz valós értéke nagyobb lesz, mint az adósság komponens valós értéke.
- 38 A gazdálkodó egységnek elkülönítlen kell elszámolnia az összetett pénzügyi instrumentum egyes komponenseire vonatkozóan kapott vagy megszerzett javakat vagy szolgáltatásokat. Az adósság komponens esetében a gazdálkodó egységnek akkor kell számolnia a megszerzett javakat vagy szolgáltatásokat, valamint az ezekért való fizetésre vonatkozó kötelezettséget, amikor a másik fél a javakat vagy a szolgáltatásokat leszállítja, a készpénzben teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletekre vonatkozó előírások alapján (30-33. bekezdések). A tőke komponensre vonatkozóan (ha van), a gazdálkodó egységnek a kapott javakat és szolgáltatásokat, valamint a saját tőke növekedését akkor kell elszámolnia, amikor a másik fél a javakat vagy a szolgáltatásokat leszállítja, a tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletekre vonatkozó előírások szerint (10-29. bekezdések).

(*) A 35-43. bekezdésekben bármely hivatkozás a készpénzre tartalmazza az egység egyéb eszközeit is.

- 39 A teljesítés időpontjában a gazdálkodó egységnek a kötelezettséget annak valós értékére át kell értékelnie. Amennyiben a gazdálkodó egység a teljesítéskor tőkeinstrumentumot bocsát ki, nem pedig készpénzben fizet, a kötelezettséget át kell vezetni közvetlenül a saját tőkébe, mint a kibocsátott tőkeinstrumentumok ellenértékét.
- 40 Ha a gazdálkodó egység a teljesítéskor készpénzt fizet, nem pedig tőkeinstrumentumokat bocsát ki, a kifizetés teljes összegét a kötelezettség kiegyenlítésére kell felhasználni. A korábban elszámolt tőke komponensnek a saját tőkében kell maradnia. A készpénzes teljesítés választásakor a másik fél lemondott azon jogáról, hogy tőkeinstrumentumokat kapjon. Ugyanakkor azonban ez az előírás nem zárja ki, hogy a gazdálkodó egység a saját tőkén belül, az egyik saját tőke eleméből a másikba, átvezetést hajtson végre.

Olyan részvény-alapú kifizetési ügyletek, amelyeknél a megállapodás feltételei a gazdálkodó egység számára biztosítanak választást a teljesítés módját illetően

- 41 Az olyan részvény-alapú kifizetési ügyletek esetében, amelyek a gazdálkodó egység számára biztosítanak választási lehetőséget annak eldöntésére, hogy készpénzben vagy tőkeinstrumentum kibocsátásával történjen-e a teljesítés, a gazdálkodó egységnek meg kell határoznia, hogy van-e meglévő kötelme a készpénzben történő teljesítésre, és a részvény-alapú kifizetési ügyletet ennek megfelelően kell elszámolnia. A gazdálkodó egységnek akkor van meglévő kötelme a készpénzben való teljesítésre, ha a tőkeinstrumentumban való teljesítés választásának nincs kereskedelmi tartalma (pl. mivel a gazdálkodó egység törvényesen nem bocsáthat ki részvényeket), vagy amikor a gazdálkodó egység korábbi gyakorlata vagy meglévő politikája alapján a készpénzes teljesítést alkalmazza, vagy általában készpénzben teljesít, amikor a másik fél készpénzben történő teljesítést igényel.
- 42 Amennyiben a gazdálkodó egységnek meglévő kötelme van a készpénzben való teljesítésre, az ügyletet a készpénzben teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletekre vonatkozó előírások alapján kell elszámolnia, a 30-33. bekezdések szerint.
- 43 Amennyiben nem áll fenn ilyen kötelem, a gazdálkodó egységnek az ügyletet a tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletekre vonatkozó előírások alapján kell elszámolnia, a 10-29. bekezdések alapján. A teljesítéskor:
- (a) amennyiben a gazdálkodó egység a készpénzben történő teljesítést választja, a készpénzes kifizetést a tőke részesedés visszavásárlásaként kell elszámolni, azaz a saját tőkéből való levonásként, kivéve, a (c) pontban leírtakat.
  - (b) amennyiben a gazdálkodó egység a tőkeinstrumentumok kibocsátásával történő teljesítést választja, nincs szükség további elszámolásra (csak átvezetésre a saját tőke komponensei között, ha szükséges), kivéve a (c) pontban leírtakat.
  - (c) amennyiben a gazdálkodó egység a teljesítés időpontjában magasabb valós értékű teljesítési alternatívát választja, a gazdálkodó egységnek el kell számolnia az adott többletértékre vonatkozó többlet költségeket, azaz a kifizetett pénzösszeg, valamint azon tőkeinstrumentumok valós értéke közötti különbözetet, amelyek egyébként kibocsátásra került volna, vagy a kibocsátott tőkeinstrumentumok valós értéke és azon készpénz összeg közötti különbözetet, ami egyébként fizetendő lett volna, attól függően, hogy melyik alkalmazandó.

KÖZZÉTÉTELEK

- 44 **A gazdálkodó egységnek olyan információkat kell közzétennie, amelyek lehetővé teszik pénzügyi kimutatásai felhasználói számára, hogy a tárgyidőszak alatt fennálló részvény-alapú kifizetési megállapodások jellegét és mértékét megértsék.**
- 45 A 44. bekezdésben foglalt alapelv betartásához, a gazdálkodó egységnek legalább a következő információkat kell közzétennie:
- (a) az időszak alatt bármely időpontban létező részvény-alapú kifizetési ügylet minden típusának leírását, beleértve az egyes megállapodások fő feltételeit, mint pl. a szolgáltatási feltételek, a nyújtott opciók maximális időbeli hatálya, valamint a teljesítés módja (pl. készpénzben vagy tőkeinstrumentumban). Az alapvetően hasonló típusú részvény-alapú kifizetési megállapodásokat a gazdálkodó egység összevontan is bemutathatja, kivéve, ha a 44. bekezdésben foglalt alapelv betartásához az egyes megállapodások elkülönülten történő bemutatása szükséges.
  - (b) a részvény opciók számát és súlyozott átlagos lehívási árát, az alábbi opció csoportokra vonatkozóan:
    - (i) az időszak elején meglévő;
    - (ii) a tárgyidőszakban nyújtott;
    - (iii) a tárgyidőszakban jogvesztetté vált;

IFRS 2

- (iv) a tárgyidőszakban lehívott;
  - (v) a tárgyidőszakban lejárt;
  - (vi) az időszak végén meglévő;
  - és
  - (vii) az időszak végén lehívható.
- (c) az időszakban lehívott részvény opciókra vonatkozóan a súlyozott átlagos részvényárat a lehívás időpontjában. Amennyiben az opciók rendszeresen lehívásra kerültek a tárgyidőszak során, a gazdálkodó egység e helyett az időszakra vonatkozó súlyozott átlagos részvényárat is közzé teheti.
- (d) az időszak végén meglévő részvényopciókra vonatkozóan a lehívási ársávot, valamint a súlyozott átlagos hátralévő szerződéses élettartamot. Amennyiben a lehívási ársáv széles, a meglévő opciókat olyan sávokra kell osztani, amelyek érdemi információt szolgáltatnak azon további részvények számának és ütemezésének a megítéléséhez, amelyek kibocsátásra kerülhetnek, valamint azon készpénz összeg értékeléséhez, amely ezen opciók lehívásakor járna.

46 A gazdálkodó egységnek olyan információkat kell közzétennie, amelyek lehetővé teszik pénzügyi kimutatásai felhasználói számára, hogy megértsék, hogy a kapott javak és szolgáltatások valós értéke, vagy a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értéke az időszak során hogyan került megállapításra.

47 Amennyiben a gazdálkodó egység a tőkeinstrumentumai ellenértékéként kapott javak és szolgáltatások valós értékét közvetett módon határozta meg a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értéke alapján, ahhoz, hogy a 46. bekezdésben meghatározott alapelv teljesüljön, a gazdálkodó egységnek legalább a következőket kell közzétennie:

- (a) az időszak alatt nyújtott részvény opciókra vonatkozóan az ezen opciók értékelés időpontjában érvényes súlyozott átlagos valós értékét, valamint információt arra vonatkozóan, hogy a valós érték hogyan került megállapításra, beleértve:
    - (i) a felhasznált opcióárazási modellt, valamint az abba bevitt adatokat, beleértve a súlyozott átlagos részvényárat, a lehívási árat, a várható volatilitást, az opció élettartamát, a várható osztalékot, a kockázatmentes kamatlábat, és egyéb, a modellhez szükséges adatokat, beleértve a várható korai lehívás figyelembe vételéhez felhasznált módszert és a feltételezéseket;
    - (ii) a várható volititás hogyan került megállapításra, beleértve annak kifejtését, hogy a várható volatilitás meghatározása milyen mértékben alapul múltbeli adatokon;valamint
  - (iii) az opció nyújtás bármely más jellemzője figyelembe vételre került-e és hogyan a valós érték megállapításánál, pl. a piaci feltételek.
- (b) az időszak alatt nyújtott egyéb tőkeinstrumentumokra vonatkozóan (azaz ami nem részvény opció) az ezen tőkeinstrumentumok értékelés időpontjában érvényes súlyozott átlagos valós értékét, valamint információt arra vonatkozóan, hogy a valós érték hogyan került megállapításra, beleértve:
- (i) ha a valós érték nem egy piacon megfigyelhető áron alapul, az hogyan került megállapításra;
  - (ii) a várható osztalék figyelembe vételre került-e és hogyan a valós érték megállapításánál;
- és
- (iii) a tőkeinstrumentum bármely más jellemzője figyelembe vételre került-e és hogyan a valós érték megállapításánál.
- (c) az olyan részvény-alapú kifizetési megállapodásokra vonatkozóan, amelyek az időszak során módosításra kerültek:
- (i) e módosítások magyarázata;

- (ii) az (e módosítások eredményeként) nyújtott valós érték növekmény;
- valamint
- (iii) információ arra vonatkozóan, hogy a valós érték növekmény értéke hogyan került meghatározásra, konzisztens módon a fenti (a) és (b) bekezdésben kifejtettekkel, ahol alkalmazandó.
- 48 Amennyiben a gazdálkodó egység az időszak alatt kapott javak vagy szolgáltatások valós értékét közvetlenül határozta meg, a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie, hogy a valós érték hogyan került megállapításra, pl. hogy a valós érték az adott javak és szolgáltatások piaci ára alapján került-e meghatározásra.
- 49 Amennyiben a gazdálkodó egység megcáfolta a 13. bekezdésben leírt feltételezést, közzé kell tegye ezt a tényt, és magyarázatot kell adnia arra, hogy a feltételezés miért dőlt meg.
- 50 **A gazdálkodó egységnek olyan információkat kell közzétennie, amelyek lehetővé teszik a pénzügyi kimutatók felhasználói számára, hogy megértsék a részvény-alapú kifizetési ügyletek hatását a gazdálkodó egység tárgyidőszaki nyereségére vagy veszteségére, valamint pénzügyi helyzetére.**
- 51 A 50. bekezdésben foglalt alapelv betartásához, a gazdálkodó egységnek legalább a következő információkat kell közzétennie:
- (a) a tárgyidőszakban elszámolt, olyan részvény-alapú kifizetési ügyletekből származó teljes költségek, melyek esetében a kapott javak és szolgáltatások nem feleltek meg az eszközként való kimutatás feltételeinek, és amiatt azok azonnal költségként kerültek elszámolásra, beleértve a teljes költség azon részének elkülönült közzétételét, amely tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletekből keletkezett;
- (b) a részvény-alapú kifizetési ügyletekből keletkező kötelezettségekre vonatkozóan:
- (i) a teljes könyv szerinti érték az időszak végén;
- és
- (ii) az olyan kötelezettségek teljes belső értéke az időszak végén, amelyekre vonatkozóan az időszak végén a másik fél készpénzre vagy más eszközre vonatkozó joga megszolgáltá vált (pl. megszolgált részvényár növekedésre vonatkozó jogok).
- 52 Amennyiben a jelen IFRS alapján közzéteendő információk nem elegendők a 44., 46. és 50. bekezdésekben foglalt elveknek való megfeleléshez, a gazdálkodó egységnek az ezen elveknek való megfeleléshez szükséges további információkat is közzé kell tennie.

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

- 53 A tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügyletekre vonatkozóan a gazdálkodó egységnek a jelen IFRS-t azokra a részvényekre, részvény opciókra, és egyéb tőkeinstrumentumokra kell alkalmaznia, amelyek 2002. november 7-e után kerültek nyújtásra és a jelen IFRS hatálybalépésének időpontjában még nem váltak megszolgáltá.
- 54 A gazdálkodó egység számára javasolt, de nem előírás, hogy a jelen IFRS-t más tőkeinstrumentum nyújtásokra is alkalmazza, amennyiben azoknak az értékelés időpontjában érvényes valós értékét a gazdálkodó egység nyilvánosan közzétette.
- 55 Valamennyi olyan tőkeinstrumentum nyújtás esetén, amelyre a jelen IFRS kerül alkalmazásra, a gazdálkodó egységnek újra meg kell állapítania az összehasonlító adatokat, és ahol alkalmazandó, a legkorábbi bemutatott időszak felhalmozott eredményének nyitó egyenlegét kell módosítania.
- 56 Valamennyi olyan tőkeinstrumentum nyújtásra vonatkozóan, amelyre a jelen IFRS még nem került alkalmazásra (pl. a 2002. november 7-én vagy az előtt nyújtott tőkeinstrumentumok), a gazdálkodó egységnek mindazonáltal közzé kell tennie a 44. és 45. bekezdésekben előírt információkat.
- 57 Amennyiben az IFRS hatálybalépése után a gazdálkodó egység módosítja egy olyan tőkeinstrumentum nyújtásának feltételeit, amelyre az IFRS nem került alkalmazásra, a gazdálkodó egységnek alkalmaznia kell a 26-29. bekezdés rendelkezéseit e módosítások megjelenítésére.

IFRS 2

- 58 Azon a részvény-alapú kifizetési ügyletekből származó kötelezettségek esetében, amelyek az IFRS hatálybalépésekor is fennálltak, a gazdálkodó egységnek az IFRS-t visszamenőlegesen kell alkalmaznia. Ezen kötelezettségekre vonatkozóan a gazdálkodó egységnek az összehasonlító adatokat újra meg kell állapítania, beleértve a legkorábbi olyan bemutatott időszak felhalmozott eredménye nyitó egyenlegének a módosítását is, amelyre vonatkozóan az összehasonlító adatokat újra megállapították, kivéve, hogy a gazdálkodó egységnek nem kell az összehasonlító adatokat módosítania abban a mértékben, amennyiben az információk 2002. november 7. előtti időszakra vagy időpontra vonatkoznak.
- 59 A gazdálkodó egység számára javasolt, de nem előírás a jelen IFRS visszamenőlegesen történő alkalmazása a részvény-alapú kifizetési ügyletekből származó egyéb kötelezettségekre vonatkozóan, pl. olyan kötelezettségekre, amelyek valamely olyan időszak alatt rendezésre kerültek, amelyre vonatkozóan összehasonlító adat került bemutatásra.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA

- 60 A gazdálkodó egységnek a jelen IFRS-t a 2005. január 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás javasolt. Ha egy gazdálkodó egység a jelen IFRS-t egy 2005. január 1-je előtt kezdődő időszakra alkalmazza, közzé kell tennie ezt a tényt.
-

A FÜGGELÉK

Meghatározott kifejezések

A jelen függelék az IFRS elválaszthatatlan részét képezi.

Készpénzben teljesített részvény-alapú kifizetés	Olyan részvény-alapú kifizetési ügylet , amelyben a gazdálkodó egység javakat vagy szolgáltatásokat szerez meg úgy, hogy kötelezettsége keletkezik a javak vagy szolgáltatások szállítója felé a gazdálkodó egység részvényei vagy a gazdálkodó egység más tőkeinstrumentumai árán (vagy értékén) alapuló összegre.
Munkavállalók és hasonló szolgáltatást nyújtók	Olyan magánszemélyek, akik személyes szolgáltatásokat nyújtanak a gazdálkodó egység számára, és/vagy (a) olyan magánszemélyek, akik jogi és adózási szempontból munkavállalóknak tekintendők, vagy (b) olyan magánszemélyek, akik a gazdálkodó egység számára dolgoznak, a gazdálkodó egység irányítása alatt, ugyanolyan módon, mint azok a magánszemélyek, akik jogi vagy adózási szempontból munkavállalónak tekintendők, vagy (c) a nyújtott szolgáltatások hasonlóak a munkavállalók által nyújtott szolgáltatásokhoz. Például, a kifejezés magában foglal minden vezetőt, azaz az olyan személyeket, akik hatáskörrel és felelősséggel rendelkeznek a gazdálkodó egység tervezési, irányítási és ellenőrzési tevékenységeiben, beleértve a nem ügyvezető igazgatókat is.
Tőkeinstrumentum	Olyan szerződés, amely egy gazdálkodó egység valamennyi kötelezettségének levonása után a gazdálkodó egység eszközeiben meglévő maradvány érdekeltséget testesít meg (*).
Nyújtott tőkeinstrumentum	A gazdálkodó egység valamely tőkeinstrumentumára vonatkozó (feltételes vagy feltétel nélküli) jog, melyet a gazdálkodó egység ad egy másik fél számára egy részvény-alapú kifizetési megállapodás alapján.
Tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési ügylet	Olyan részvény-alapú kifizetési ügylet , amelyekben a gazdálkodó egység a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumai (beleértve a részvényeket és részvény opciókat is) ellenértékéért javakat vagy szolgáltatást kap.
Valós érték	Az az összeg, amelyért egy jól tájékozott és üzleti szándékkal rendelkező felek közötti, szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügylet keretében egy eszköz elcserélhető, egy kötelezettség kiegyenlíthető, vagy egy nyújtott tőkeinstrumentum elcserélhető.
Nyújtás időpontja	Az az időpont, amikor a gazdálkodó egység és egy másik fél (beleértve a munkavállalót is) egy részvény-alapú kifizetésre vonatkozó megállapodást köt, amely az az időpont, amikor a gazdálkodó egység és a másik fél közös megegyezésre jut a megállapodás fő feltételeit illetően. A nyújtás időpontjában a gazdálkodó egység megadja a másik félnek a készpénzre, más eszközre, vagy a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumára vonatkozó jogot, feltéve, hogy a megszolgáltatás feltételei , ha vannak, teljesítésre kerülnek. Amennyiben a megállapodást jóvá kell hagyatni (pl. a részvényesek által), a nyújtás időpontja az az időpont, amikor a jóváhagyás megszerzésre kerül.
Belső érték	Azon részvények valós értékének , amelyeket a másik félnek (feltételes vagy feltétel nélküli) joga van lejegyezni, vagy amelyet joga van megkapni, valamint annak az árának (ha van) a különbözete, amit a másik fél köteles (lesz) megfizetni e részvényekért. Például, egy 20 CU valós értékű részvényre vonatkozó, 15 CU (**) lehívási árral rendelkező részvény opció 5 CU belső értékkel rendelkezik.
Piaci feltétel	Olyan feltétel, amittől a lehívási ár, a tőkeinstrumentum megszolgáltatása vagy lehívhatósága függ, ami a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumainak piaci árához kapcsolódik, mint pl. egy meghatározott részvényárnak, vagy egy részvény opció meghatározott belső értékének az elérése, vagy egy meghatározott cél elérése, ami a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumainak piaci árán alapul, más gazdálkodó egységek tőkeinstrumentumainak piaci árán alapuló indexhez képest.

(*) A Keretelvek úgy definiálják a kötelezettséget, mint egy gazdálkodó egység múltbeli eseményekből származó olyan meglévő kötelmét, amelynek teljesítése várhatóan gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrásoknak a gazdálkodó egységből való kiáramlását (azaz a gazdálkodó egység pénzeszközeinek vagy egyéb eszközeinek kiáramlását) eredményezi.

(**) A jelen függelékben a pénzegységek kimutatása „pénz nem egységben” („currency unit”-ban, CU-ban) vannak megadva.

Értékelés időpontja	Az az időpont, amikor a nyújtott tőkeinstrumentumok valós értéke meghatározásra kerül a jelen IFRS céljára. A munkavállalókkal és hasonló szolgáltatásokat nyújtó más személyekkel kötött ügyletek esetében az értékelés időpontja a nyújtás időpontja . A munkavállalókon (és a hasonló szolgáltatást nyújtókon) kívüli más személyekkel kötött ügyletek esetében az értékelés időpontja az az időpont, amikor a gazdálkodó egység megszerzi a javakat vagy a másik fél a szolgáltatást nyújtja.
Újrindítási jellemző	Olyan jellemző, ami további részvényopciók automatikus nyújtását biztosítja, ha az opció birtokosa lehívja a korábban nyújtott opcióit, a gazdálkodó egység részvényeit, nem pedig készpénzt használva a lehívási ár kielégítésére.
Újrindítási opció	Egy új részvény opció nyújtása, amikor egy részvény felhasználásra kerül egy korábbi részvény opció lehívási árának kielégítésére.
Részvény-alapú kifizetési megállapodás	A gazdálkodó egység és egy másik fél (beleértve a munkavállalókat is) között kötött megállapodás egy részvény-alapú kifizetési ügylet megkötésére, amely feljogosítja a másik felet arra, hogy készpénzt vagy a gazdálkodó egység más eszközét megkapja egy olyan összegben, ami a gazdálkodó egység részvényeinek vagy a gazdálkodó egység más tőkeinstrumentumainak az árán alapul, vagy, hogy a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumait megkapja, feltéve, hogy a meghatározott megszolgálatási feltételek , ha vannak, teljesülnek.
Részvény-alapú kifizetési ügylet	Olyan ügylet, amelynek során a gazdálkodó egység a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumai (beleértve a részvény opciókat is) ellenértékéért javakat vagy szolgáltatásokat kap, illetve javakat vagy szolgáltatásokat szerez meg úgy, hogy kötelezettsége keletkezik ezen javak vagy szolgáltatások szállítója felé olyan összegre vonatkozóan, ami a gazdálkodó egység részvényeinek vagy a gazdálkodó egység egyéb tőkeinstrumentumainak árán alapul.
Részvény opció	Olyan szerződés, amely jogot, de nem kötelmet biztosít birtokosa számára, hogy a gazdálkodó egység részvényeit egy fix vagy meghatározható áron egy meghatározott időszak alatt lejegyezze.
Megszolgáltá válik	Jogosultsággá válik. Egy részvény-alapú kifizetési megállapodásban a másik fél joga készpénz, egyéb eszközök, vagy a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumainak átvételére a meghatározott megszolgálatási feltételek teljesítésétől függően válik megszolgáltá.
Megszolgálatási feltételek	Azon feltételek, amelyeket a másik félnek teljesítenie kell ahhoz, hogy jogosulttá váljon készpénz, egyéb eszközök vagy a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumai átvételére, egy részvény-alapú kifizetési megállapodás alapján. A megszolgálatási feltételek tartalmazzák a szolgálati feltételeket, amelyek előírják, hogy a másik fél egy meghatározott időtartamú szolgálati időt letöltsön, valamint a teljesítmény feltételeket, amelyek alapján meghatározott teljesítmény célokat kell elérni (pl. a gazdálkodó egység nyereségének meghatározott növelése egy meghatározott időtartam alatt.)
Megszolgálatási időszak	Az az időszak, amely alatt egy részvény-alapú kifizetésre vonatkozó megállapodásban meghatározott megszolgálatási feltételek mindegyikét teljesíteni kell.

B FÜGGELÉK

Alkalmazási útmutató

A jelen függelék az IFRS elválaszthatatlan részét képezi.

A nyújtott tőkeinstrumentumok valós értékére vonatkozó becslés

- B1 A jelen Függelék B2-B41 bekezdései a nyújtott részvények és részvényopciók valós értékének meghatározási módszereit tekintik át, azon konkrét tényezőkre és feltételekre koncentrálva, amelyek közös jellemzői a részvények és részvényopciók munkavállalók részére történő nyújtásának. Emiatt az nem teljes körű. Továbbá, mivel az alábbiakban megvitattott értékelési kérdések a munkavállalóknak nyújtott részvényekre és részvényopciókra koncentráló, feltételezzük, hogy a részvények és részvényopciók valós értéke a nyújtás időpontjában kerül meghatározásra. Ugyanakkor az alábbiakban megvitattott számos értékelési kérdés (pl. a várható változékonyság meghatározása) a munkavállalókon kívüli személyeknek nyújtott részvények és részvényopciók abban az időpontban érvényes valós értékének a becslésére is vonatkoznak, amikor a gazdálkodó egység megszerzi a javakat, vagy a másik fél a szolgáltatást nyújtja.

Részvények

- B2 A munkavállalóknak nyújtott részvények esetében a részvények valós értékét a gazdálkodó egység részvényeinek piaci árán kell meghatározni (vagy egy becsült piaci áron, ha a gazdálkodó egység részvényei nincsenek nyilvános forgalomban), amelyet módosítani kell a részvények nyújtásának feltételeit figyelembe véve (kivéve a megszolgálati feltételeket, amelyek ki vannak zárva a valós érték meghatározásából a 19-21. bekezdések alapján).
- B3 Például, amennyiben a munkavállaló a megszolgálati időszaka alatt nem jogosult osztalékra, e tényezőt figyelembe kell venni a nyújtott részvények valós értékének meghatározásánál. Hasonlóképpen, amennyiben a részvények átruházási korlátozás alá esnek a megszolgálati időpontját követően, e tényezőt figyelembe kell venni, de csak olyan mértékben, amennyiben a megszolgálati utáni korlátozások hatással vannak arra az árra, amelyet egy jól tájékozott és üzleti szándékkal rendelkező piaci résztvevő az adott részvényért megfizetne. Például, amennyiben a részvényekkel aktív kereskedés folyik egy nagy és likvid piacon, a megszolgálati követő korlátozásoknak esetleg csak kismértékű hatása van (ha van egyáltalán) arra az árra, amelyet jól tájékozott és üzleti szándékkal rendelkező piaci résztvevő az adott részvényekért megfizetne. A megszolgálati időtartama alatt fennálló átruházási vagy egyéb korlátozásokat nem lehet figyelembe venni a nyújtott részvények nyújtás időpontjában érvényes valós értékének a megállapításához, mivel e korlátozások magukból a megszolgálati feltételekből erednek, amelyek a 19-21. bekezdések alapján kerülnek megjelenítésre.

Részvényopciók

- B4 A munkavállalóknak nyújtott részvényopciók esetében számos esetben nem áll rendelkezésre piaci ár, mivel a nyújtott opció olyan feltételektől függ, amelyek nem vonatkoznak a forgalmazott opciókra. Amennyiben nincsenek hasonló feltételekkel rendelkező forgalmazott opciók, a nyújtott opciók valós értékét egy opció árazási modell alkalmazásával kell megbecsülni.
- B5 A gazdálkodó egységnek figyelembe kell vennie azon tényezőket, amelyeket a jól tájékozott és üzleti szándékkal rendelkező piaci szereplők figyelembe vennének az alkalmazandó opció árazási módszer kiválasztásához. Például számos munkavállalói opció hosszú élettartammal rendelkezik, általában lehívható a megszolgálati időpontja és az opció élettartamának vége közötti időszak alatt, és gyakran korán lehívásra kerül. E tényezőket figyelembe kell venni az opciók nyújtás időpontjában érvényes valós értékének a meghatározásához. Számos gazdálkodó egység esetében ez kizárhatja a Black-Scholes-Merton formula alkalmazását, ami nem teszi lehetővé, hogy az opció annak élettartama vége előtt lehívásra kerüljön, és előfordulhat, hogy nem megfelelően tükrözi a várható korábbi lehívás hatásait. Ez a modell szintén nem veszi számításba, hogy a várható változékonyság és egyéb, a modellbe bevitt adatok is változhatnak az opció élettartama alatt. Ugyanakkor azonban a viszonylag rövid szerződéses élettartammal rendelkező részvényopciók esetén, vagy amelyeket a megszolgálati követően rövid időn belül le kell hívni, a fent meghatározott tényezők alkalmazása esetleg nem szükséges. Ezekben az esetekben a Black-Scholes-Merton formula olyan értéket eredményezhet, amely alapján véve ugyanaz, mint amit egy rugalmasabb opcióárazási modell adna.
- B6 Valamennyi opcióárazási módszer legalább az alábbi tényezőket veszi figyelembe:

- (a) az opció lehívási ára;
- (b) az opció élettartama;

IFRS 2

- (c) a mögöttes részvények jelenlegi ára;
  - (d) a részvény ár várható volatilitása;
  - (e) a részvény után várható osztalék (ha alkalmazható);
- és
- (f) a kockázatmentes kamatláb az opció élettartamára vonatkozóan.

- B7 Egyéb olyan tényezőket, amelyeket jól tájékozott és üzleti szándékkal rendelkező piaci szereplők figyelembe vennének az ár megállapításánál, szintén figyelembe kell venni (kivéve a megközelítés feltételeit, valamint az újra indítási jelmezőt, amelyek a valós érték meghatározásából ki vannak zárva a 19-22. bekezdések alapján).
- B8 Például egy munkavállalónak nyújtott részvény opció általában nem hívható le bizonyos időszakok alatt (pl. a megközelítés időszaka alatt, vagy az értékpapír szabályozó hatóságok által meghatározott időszak alatt). E tényezőt figyelembe kell venni, ha az opció árazási módszer alkalmazása egyébként azt feltételezné, hogy az opció annak élettartama alatt bármikor hívható. Ugyanakkor amennyiben a gazdálkodó egység olyan opcióárazási modellt alkalmaz, ami olyan opciókat értékel, amelyek csak az opció élettartama végén hívhatók le, nincs szükség módosításra amiatt, mert a megközelítés időszakában nem lehetséges a lehívás (vagy más időszakokban az opció élettartama alatt), mivel a modell már feltételezi, hogy az opciót nem lehet lehívni ezen időszakok alatt.
- B9 Hasonlóképpen a munkavállalói részvény opciókra közös egyéb jellemző a korai lehívás lehetősége, pl. mivel az opció nem szabadon átruházható, vagy, mert a munkavállalónak a munkaviszony megszűnésekor valamennyi megközelített opciót le kell hívnia. A várható korai lehívás hatásait a B16-21. bekezdésekben kifejtettek alapján figyelembe kell venni.
- B10 Az olyan tényezőket, amelyeket a jól tájékozott és üzleti szándékkal rendelkező piaci szereplők nem vennének figyelembe a részvény opció (vagy más tőkeinstrumentum) árának megállapításánál, nem kell figyelembe venni a részvény opció (vagy más tőkeinstrumentum) valós értékének megállapításánál. Például a munkavállalónak nyújtott részvény opciók esetében az opció valós értékét csak az egyedi munkavállaló szempontjából érintő tényezők nem relevánsak azon ár megállapításánál, amelyet jól tájékozott és üzleti szándékkal rendelkező piaci szereplők alkalmaznának.

Az opcióárazási modellbe bevitt adatok

- B11 Az alapul szolgáló részvények várható volatilitására, valamint az utánuk járó osztalékra vonatkozó becslés kialakításakor a cél azon várakozások megközelítése, amelyek tükröződnének az opció jelenlegi piaci vagy kialakított adásvételi árban. Hasonlóképpen, a munkavállalói részvény opciók korai lehívásának hatásaira vonatkozó becsléseknél, a cél azon várakozások megközelítése, amelyet egy a munkavállalók lehívási magatartásáról részletes információkkal rendelkező külső fél kialakítana, a nyújtás időpontjában rendelkezésre álló információk alapján.
- B12 Gyakran a jövőbeni változékonyság, osztalék és lehívási magatartás egy ésszerű várakozásokból kialakított sávot alkot. Ha ez a helyzet, a várható értéket a sávon belül eső valamennyi összegnek a hozzá rendelt bekövetkezési valószínűséggel történő súlyozásával kell kiszámítani.
- B13 A jövőre vonatkozó várakozások általában múltbeli tapasztalatokon alapulnak, amelyek módosításra kerülnek, amennyiben a jövő ésszerűen várhatóan különbözni fog a múlttól. Egyes esetekben egyedileg meghatározható tényezők azt jelezhetik, hogy a nem módosított múltbeli tapasztalatok viszonylag rossz előrejelzést adnak a jövőbeni adatokra vonatkozóan. Például, ha egy gazdálkodó egység két teljesen különböző üzletággal rendelkezik, és az egyiket, amelyik kockázata jelentősen alacsonyabb volt a másikénál, elidegeníti, a múltbeli változékonyság nem biztos, hogy a legjobb információt szolgáltatja, amelyre ésszerű jövőbeni várakozások alapozhatók.
- B14 Egyéb esetekben előfordulhat, hogy múltbeli adat nem áll rendelkezésre. Például, a tőzsdére újonnan bevezetett gazdálkodó egységnek kevés, múltbeli adata van, ha van egyáltalán a részvényár változékonyságára vonatkozóan. A tőzsdén nem jegyzett, és újonnan jegyzett gazdálkodó egységek alább kerülnek megvitatásra.
- B15 Összefoglalva, a gazdálkodó egység a változékonyságra, lehívási gyakorlatra és osztalékra vonatkozó becsléseit nem alapozhatja pusztán múltbeli adatokra, anélkül, hogy megvizsgálná, hogy a múltbeli információk milyen mértékig lehetnek ésszerű előrejelzései a jövőbeni tapasztalatoknak.

Várható korai lehívás

- B16 A munkavállalóknál gyakori az opciók korai lehívása, számos ok miatt. Például, a munkavállalói részvény opciók általában nem átruházhatók. Ez gyakran ahhoz vezet, hogy a munkavállalók korai időpontban hívják az opcióikat, mivel ez az egyetlen módja, hogy likvidálni tudják a pozíciójukat. Ezen túl, a munkaviszonyukat megszüntető munkavállalók számára általában előírt a megszolgált opcióikat egy rövid határidőn belüli lehívása, egyébként a részvényopciók jogvesztetté válnak. E tényező szintén a munkavállalói részvény opciók korai lehívásához vezet. Egyéb olyan tényezők, amelyek korai lehívást eredményeznek a kockázat kerülés, és a vagyon diverzifikációjának hiánya.
- B17 Annak módja, hogy a várható korai lehívás hatásai hogyan kerülnek figyelembe vételre, attól függ, hogy melyik opcióárazási módszer kerül alkalmazásra. Például, a várható korai lehívás figyelembe vehető az opció várható élettartamára vonatkozó becslésnek (ami egy munkavállalói részvény opció esetén a nyújtás időpontja és azon időpont közötti időszak, amikor az opció várhatóan lehívásra kerül) az opció árazási modellbe bevitt adatként való felhasználásával (pl. a Black-Scholes-Merton formula). Alternatívaként, a várhatóan korai lehívás egy binominális vagy hasonló opcióárazási modellben is modellezésre kerülhet, ami a szerződés szerinti élettartamot használja inputként.
- B18 A korai lehívásra vonatkozó becslésnél figyelembe veendő tényezők:
- a megszolgálatás időszakának hossza, mivel a részvény opció tipikus esetben a megszolgálatás időszakának végéig nem lehívható. Ugyanakkor, a várható korai lehívás értékelési kihatásainak meghatározása azon a feltételezésen alapul, hogy az opcióra vonatkozó jog átszáll. A megszolgálatás feltételeinek hatását a 19-21. bekezdések fejtik ki.
  - azon átlagos időtartam, amely alatt hasonló opciók a múltban érvényben voltak.
  - a mögöttes részvények ára. A tapasztalat azt mutathatja, hogy a munkavállalók akkor hívják le az opcióikat, amikor a részvényár elér egy meghatározott, a lehívási ár feletti szintet.
  - a munkavállalók szintje a szervezetben. Például a tapasztalatok azt jelezhetik, hogy a magasabb szinten lévő munkavállalók később hívják le az opcióikat, mint az alacsonyabb szinteken lévőek (a B21 pontban kerül kifejtésre).
  - a mögöttes részvények várható változékonysága. Átlagban, lehet, hogy a munkavállalók a nagy változékonyságú részvényekre vonatkozóan korábban hívják le az opcióikat, mint az alacsonyabb változékonyságúakra.
- B19 A B17. bekezdésben leírtak szerint a korai lehívás hatásai oly módon is figyelembe vehetők, hogy az opció várható élettartamára vonatkozó becslést használják az opció árazási modell inputjaként. Egy munkavállalói csoport számára nyújtott részvény opciók várható élettartamának becslésekor a gazdálkodó egység ezt a becslést alapozhatja a teljes munkavállalói csoportra vonatkozó várható élettartam megfelelően súlyozott átlagára, vagy a csoporton belüli egyes munkavállalói alcsoportokra vonatkozó várható élettartamok megfelelően súlyozott átlagára, a munkavállalók lehívási magatartására vonatkozó részletesebb adatok alapján (lsd. lent).
- B20 Egy opció nyújtás viszonylag homogén lehívási magatartást mutató munkavállalói csoportokra történő lebontása valószínűleg fontossággal bír. Az opció értéke nem lineáris függvénye az opció időtartamának; az érték csökkenő mértékben növekszik az időtartam hosszabbodásával. Például amennyiben a többi feltételezés azonos, bár egy kétéves opció többet ér, mint egy egyéves, az nem ér kétszer annyit. Ez azt jelenti, hogy a becsült opciós értéknek egy olyan egyetlen súlyozott átlagos élettartam alapján történő kiszámítása, amely széles eltérést mutató egyedi élettartamokat foglal magában, túlbecsülné a nyújtott részvény opciók teljes valós értékét. A nyújtott opciók több olyan csoportra történő szétbontása, melyek mindegyikének súlyozott átlagos élettartama viszonylag szűk élettartam-tartományokat tartalmaz, csökkenti ezt a túlértékelést.
- B21 Hasonló megfontolások alkalmazandók a binominális vagy hasonló modell használatakor. Például egy a munkavállalók minden szintje számára opciót nyújtó gazdálkodó egység tapasztalatai azt jelezhetik, hogy a felsővezetők tovább megtartják opcióikat, mint a középvezetők, és hogy az alacsonyabb szintű munkavállalók minden más csoportnál korábban hívják opcióikat. Ezen felül azon munkavállalók, akik ösztönözve vannak arra, hogy a munkáltató tőkeinstrumentumaiból egy minimális darabszámot fenntartsanak, beleértve az opciókat is, átlagban lehet, hogy később hívják le az opcióikat, mint mások, aki nem esnek ilyen rendelkezés alá. Ilyen helyzetekben az opciók kedvezményezett viszonylag homogén lehívási magatartással bíró csoportokra való felosztása pontosabb becslést eredményezi a nyújtott részvény opciók valós értékének.

IFRS 2

Várható változékonyság

- B22 A várható volatilitás olyan mérőszám, ami azt az összeget mutatja, amennyivel az ár várhatóan mozogni fog egy adott időszak alatt. Az opciós árazási modellekben a volatilitás mérésére használt mutató a részvény folyamatosan számított megtérülési rátájának évesített standard eltérése egy meghatározott időszak alatt. A volatilitás tipikusan évesítve kerül kimutatásra, ami alkalmas az összehasonlításra, függetlenül a számításhoz használt időtartam hosszától, pl. napi, heti, vagy havi ár-megfigyelésektől.
- B23 A részvény adott időszakra vonatkozó megtérülési rátája (ami lehet pozitív vagy negatív) azt méri, hogy a részvényes mennyi haszonra tett szert osztalékból és a részvény ár emelkedéséből (vagy csökkenéséből).
- B24 A részvény várható, éves alapra vetített változékonysága egy olyan sáv, amelybe a folyamatosan számított éves megtérülési ráta várhatóan az időtartam körülbelül kétharmad részében esni fog. Például mondjuk az, hogy egy 12 %-os folyamatosan számított megtérülési rátájú részvény 30 %-os változékonysággal rendelkezik, azt jelenti, hogy annak a valószínűsége, hogy a részvény megtérülési rátája egy év alatt -18% ($12\% - 30\%$) és 42% ($12\% + 30\%$) között lesz kb. kétharmad. Ha a részvényár 100 CU az év elején, és nem kerül sor osztalék kifizetésre, az év végi részvényárnak várhatóan a $85,53\text{ CU}$ ($100\text{ CU} \times e^{-0,18}$) és $152,20\text{ CU}$ ($100\text{ CU} \times e^{0,42}$) közé kell esnie körülbelül az idő kétharmadában.
- B25 A várható volatilitásra vonatkozó becslésnél figyelembe veendő tényezők:
- a gazdálkodó egység részvényeire vonatkozó piacon forgalmazott részvény opciók, vagy a gazdálkodó egység egyéb forgalmazott, opciós jellemzőt tartalmazó instrumentumai (pl. átváltoztatható kötvény) tapasztalataiból következtetett változékonyság, ha van.
  - a részvényár múltbeli változékonysága azon legközelebbi időszakra nézve, amelyik általában összemérhető az opció várható időtartamával (figyelembe véve az opció hátralévő szerződés szerinti élettartamát, valamint a várható korai lehívások hatásait).
  - azon időszak hossza, amelyben a gazdálkodó egység részvényei forgalomban voltak. A tőzsdére újonnan bevezetett gazdálkodó egységnek magas lehet a változékonysága, ha hasonló, de hosszabb ideje jegyzett gazdálkodó egységekkel hasonlítjuk össze. További útmutató az újonnan jegyzett gazdálkodó egységekre vonatkozóan a későbbiekben található.
  - a változékonysága középértékre, azaz annak hosszú távú átlagos értékére való visszatérésének tendenciája, és egyéb tényezők, amelyek azt jelzik, hogy a jövőbeni változékonyság eltérhet a múltbeli változékonyságtól. Például, amennyiben a gazdálkodó egység részvényeinek ára rendkívül változékony volt egy meghatározható időszakon keresztül egy sikertelen felvásárlási ajánlat vagy egy nagyobb szerkezetátalakítás miatt, ezen időszakot figyelmen kívül lehet hagyni az átlagos éves változékonyság kiszámításánál.
  - megfelelő és rendszeres időközök az ármegefigyelésre. Az ármegefigyeléseknek időszakra időszakra konzisztensnek kell lenniük. Például a gazdálkodó egység használhatja minden hétre vonatkozóan a záróárat, vagy a hét legmagasabb árát, de nem használhatja egyes hetekre a záróárat, másokra pedig a legmagasabb árát. Ezen felül az ármegefigyeléseket a lehívási árral azonos pénznemben kell kifejezni.

Újonnan jegyzett gazdálkodó egységek

- B26 A B25. bekezdésben leírtak alapján a gazdálkodó egységnek figyelembe kell vennie a részvényár múltbeli változékonyságát a legutolsó olyan időszakra vonatkozóan, ami általában véve összehasonlítható a várható opciós időtartammal. Amennyiben egy újonnan jegyzett gazdálkodó egység nem rendelkezik elegendő információkkal a múltbeli változékonyságra vonatkozóan, mindazonáltal ki kell számítania a múltbeli változékonyságot a kereskedési adatok leghosszabb rendelkezésre álló időszakára vonatkozóan. Megvizsgálhatja hasonló gazdálkodó egységeknek az azok életében bekövetkező összehasonlítható időszakot követő múltbeli változékonyságát is. Például egy csak egy éve jegyzett gazdálkodó egység, aki öt éves átlagos várható élettartammal nyújt opciót, vizsgálat tárgyává teheti az azonos iparágba tartozó gazdálkodó egységek múltbeli változékonyságának alakulását és szintjét, az első hat évre vonatkozóan, melynek során az adott gazdálkodó egységek részvényei forgalomban voltak.

Tőzsdén nem jegyzett gazdálkodó egységek

- B27 A tőzsdén nem jegyzett gazdálkodó egység nem rendelkezik múltbeli adatokkal a várható változékonyságra vonatkozó becsléshez. Az e helyett mérlegelendő néhány tényező szerepel az alábbiakban.
- B28 Egyes esetekben a nem jegyzett gazdálkodó egység, aki rendszeresen bocsát ki opciókat és részvényeket munkavállalói (vagy más felek) részére, már kialakíthatott egy belső piacot a részvényeire. E részvényárak változékonyságát figyelembe lehet venni a várható változékonyságra vonatkozó becslés kialakításánál.

- B29 Alternatív módszerként, a gazdálkodó egység a hasonló, tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek múltbeli vagy benne foglalt változékonyságát is figyelembe veheti, melyekre rendelkezésre áll részvényár, vagy opciós ár információ, a várható változékonyságra vonatkozó becslés kialakításához. Ez akkor helyénvaló, ha a gazdálkodó egység részvényei értékét hasonló jegyzett gazdálkodó egységek áaira alapozva határozta meg.
- B30 Ha a gazdálkodó egység nem hasonló jegyzett gazdálkodó egységek részvényárait alapozva határozta meg részvényei becslött értékét, hanem e helyett egy másfajta értékelési módszert alkalmazott a részvényei értékelésére, a gazdálkodó egység a várható változékonyság becslését ezen értékelési módszerrel konzisztensen is levezetheti. Például a gazdálkodó egység értékelheti részvényeit a nettó eszközök vagy nyereség alapján is. Ekkor a nettó eszközök vagy nyereség változékonyságát is figyelembe veheti.

Várható osztalék

- B31 Az, hogy figyelembe kell-e venni a várható osztalékokat a részvények vagy opciók valós értékének meghatározásánál attól függ, hogy a másik fél osztalékra, vagy osztalék-egyenértékesre jogosult-e.
- B32 Például, ha a munkavállalók opciót kaptak, és a mögöttes részvényekre nézve osztalékra vagy osztalék-egyenértékesre jogosultak (ami lehet készpénzben kifizetett, vagy szolgálhat a lehívási ár csökkentésére is) a nyújtás időpontja, valamint a lehívás időpontja közötti időszakban, a nyújtott opciót úgy kell értékelni, mintha nem kerülne sor osztalék kifizetésére a mögöttes részvények után, azaz a várható osztalékra vonatkozó inputnak nullának kell lennie.
- B33 Hasonlóképpen, amikor a munkavállalóknak nyújtott részvények nyújtás időpontjában érvényes valós értéke kerül meghatározásra, nem kell a várható osztalékkal módosítani, amennyiben a munkavállaló jogosult osztalékra a megszolgálatás időszakában.
- B34 Fordított esetben, amennyiben a munkavállalók nem jogosultak osztalékra vagy osztalék-egyenértékesre a megszolgálatás időszaka alatt (vagy a lehívás időpontja előtt, opció esetében), a részvényekre vagy opciókra vonatkozó jogok nyújtás időpontjában történő értékelésénél figyelembe kell venni a várható osztalékokat. Azaz, amikor az opció nyújtás valós értéke meghatározásra kerül, a várható osztalékokat egy opcióárazási modellben kell figyelembe venni. Egy részvény nyújtás valós értékének meghatározásánál az értékelést csökkenteni kell a megszolgálatás időszaka alatt várhatóan fizetett osztalékok jelenértékével.
- B35 Az opcióárazási modellek általában bekérik a várható osztalék hozam adatot. Ugyanakkor azonban, a modelleket módosítani lehet úgy, hogy azok a hozam helyett a várható osztalék összegét használják. A gazdálkodó egység a várható hozamát vagy a várható kifizetéseit egyaránt használhatja. Amennyiben a gazdálkodó egység az utóbbit használja, vizsgálat alá kell vetnie az osztalék növekedés múltbeli alakulását. Például amennyiben a gazdálkodó egység politikája általában kb. évi 3 %-os osztaléknövelés volt, az opciójának a becslött értéke nem feltételezhet egy fix osztalék összeget az opció teljes élettartamára, kivéve, ha bizonyíték támasztja alá ezt a feltételezést.
- B36 Általában véve a várható osztalékra vonatkozó feltételezést nyilvánosan beszerezhető adatokra kell alapozni. Egy olyan gazdálkodó egységnek, amely nem fizet osztalékokat, és nem is tervezi, nulla várható osztalék hozammal kell számolnia. Ugyanakkor azonban, egy fejlődő gazdálkodó egység, aki korábban nem fizetett osztalékokat tervezhet azzal, hogy munkavállalói részvény opciója várható élettartama alatt elkezd majd osztalékokat fizetni. Az ilyen gazdálkodó egységek a múltbeli osztalék hozamuk (nulla) és egy megfelelően összehasonlítható cégekből álló csoport osztalék hozam középértékének az átlagát alkalmazhatják.

Kockázatmentes kamatláb

- B37 Tipikus esetben a kockázatmentes kamatláb a nem kamatozó (zero-coupon) államkötvények hozama, amely azon országban került kibocsátásra, amelynek pénznemében a lehívási ár kifejezésre került, és amelynek hátralévő élettartama megegyezik az értékelés tárgyát képező opció várható élettartamával (az opció hátralévő szerződésen alapuló élettartama alapján, és figyelembe véve a várható korai lehívások hatásait). Szükség lehet egy megfelelő helyettesítő használatára, amennyiben nincs ilyen államkötvény, vagy a körülmények azt jelzik, hogy a nem kamatozó államkötvények bennefoglalt hozama nem megfelelően tükrözi a kockázatmentes kamatot (pl. a magas inflációjú gazdaságokban). Ezen felül megfelelő helyettesítőt kell alkalmazni akkor is, ha a piaci szereplők egy, az értékelés tárgyát képező opció várható élettartamával megegyező élettartamú opció valós értékének meghatározásakor általában ezen helyettesítő felhasználásával határoznak meg a kockázatmentes kamatlábat, nem pedig a nem kamatozó államkötvények bennefoglalt hozama alapján.

IFRS 2

A tőke szerkezet hatásai

- B38 Tipikus esetben, harmadik személyek, és nem a gazdálkodó egység ír ki forgalmazott részvény opciót. Amikor ezen opciók lehívásra kerülnek, a kiíró leszállítja a részvényeket az opció birtokosának. E részvényeket a meglévő részvényesektől szerzik meg. Ily módon a forgalmazott részvény opciók lehívásának nincs hígító hatása.
- B39 Ezzel ellentétben, amennyiben a részvény opciót a gazdálkodó egység írja ki, új részvények kerülnek kibocsátásra akkor, amikor az opciók lehívásra kerülnek (vagy ténylegesen kibocsátott, vagy lényegében, amennyiben korábban visszavásárolt és saját részvényként tartott részvényeket használnak). Mivel a részvények a lehívási áron kerülnek kibocsátásra, nem pedig az aktuális, a lehívás időpontjában érvényes piaci áron, ez a tényleges vagy potenciális hígulás lecsökkentheti a részvényárat, és így az opció birtokosa nem tesz szert a lehívásnál olyan mértékű nyereségre, mintha egy hasonlóan forgalmazott olyan opciót hívna le, amely nem hígítja a részvényárat.
- B40 Hogy ez jelentős hatással van-e a nyújtott részvény opciók értékére, számos tényezőtől függ, mint pl. az opciók lehívások kibocsátandó új részvények számának a már kibocsátott részvények számához viszonyított arányától. Ezen felül, amennyiben a piac már várja, hogy az opciónyújtásra sor fog kerülni, lehet, hogy a lehívás már beépült a részvényárba a nyújtás időpontjáig.
- B41 Ugyanakkor azonban a gazdálkodó egységnek meg kell fontolnia, hogy a nyújtott részvény opciók jövőbeni lehívásának esetleges hígító hatása hatással lehet-e azok becsült valós értékére a nyújtás időpontjában. Az opcióárazási modelleket át lehet úgy alakítani, hogy ezt a potenciális hígító hatást figyelembe vegyék.

Tőkeinstrumentumban teljesített részvény-alapú kifizetési megállapodások módosításai

- B42 A 27. bekezdés előírja, hogy a tőkeinstrumentumok nyújtása feltételeinek módosításaitól vagy a tőkeinstrumentumok nyújtásának törlésétől vagy teljesítésétől függetlenül a gazdálkodó egységnek minimálisan el kell számolnia a kapott szolgáltatásokat a nyújtott tőkeinstrumentumok nyújtás időpontjában érvényes valós értéken értékelve, kivéve, ha a tőkeinstrumentumok nem válnak megszolgáltá amiatt, hogy valamely, a nyújtás időpontjában meghatározott megszolgáltatási feltétel (ami nem piaci feltétel) nem teljesült. Ezen túlmenően a gazdálkodó egységnek meg kell jelenítenie a módosítások azon hatásait, amelyek növelik a részvény-alapú kifizetési megállapodás teljes valós értékét, vagy más módon kedvezőek a munkavállalóra nézve.
- B43 A 27. bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásához:
- amennyiben a módosítás növeli a nyújtott tőkeinstrumentumok közvetlenül a módosítás előtt és után meghatározott valós értékét (pl. a lehívási ár csökkentésével), a nyújtott valós érték növekményt a gazdálkodó egységnek figyelembe kell vennie a nyújtott tőkeinstrumentumok ellenértékeként kapott szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt összegben. A nyújtott valós érték növekmény a módosított tőkeinstrumentum valós értéke és az eredeti tőkeinstrumentum valós értéke közötti különbözet a módosítás időpontjában. Amennyiben a módosítás a megszolgáltatás időszakában történik, a nyújtott valós érték növekményt a módosítás időpontjától a módosított tőkeinstrumentumok megszolgáltatása időpontjáig terjedő időszakban veszik figyelembe a kapott szolgáltatásokra elszámolt összeg meghatározásánál, az eredeti tőkeinstrumentumok nyújtás időpontjában érvényes valós értéken alapuló azon összegben felül, amelyet az eredeti megszolgáltatási időszaktól hátralévő rész alatt számolnak el. Amennyiben a módosítás a megszolgáltatási időszakot követően következik be, a nyújtott valós érték növekményt azonnal elszámolják, vagy a megszolgáltatás időszaka alatt számolják el, amennyiben a munkavállalónak egy további szolgálati időt kell letölteni, mielőtt feltétel nélkül jogosulttá válik ezen módosított tőkeinstrumentumokra.
  - hasonlóképpen, amennyiben a módosítás növeli a nyújtott tőkeinstrumentumok számát, a gazdálkodó egységnek a pótlólagosan nyújtott tőkeinstrumentumoknak a módosítás időpontjában meghatározott valós értékét figyelembe kell vennie a nyújtott tőkeinstrumentumok ellenértékeként kapott szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt összeg meghatározásánál, a fenti (a) pont rendelkezéseivel összhangban. Például, amennyiben a módosítás a megszolgáltatás időszakában következik be, a nyújtott pótlólagos tőkeinstrumentumok valós értékét a módosítás időpontjától a pótlólagos tőkeinstrumentumok megszolgáltatásáig terjedő időszakban veszik figyelembe a kapott szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt összegben, az eredetileg nyújtott tőkeinstrumentumok nyújtás időpontjában érvényes valós értéken alapuló azon összegben felül, amelyet az eredeti megszolgáltatási időszaktól hátralévő rész alatt számolnak el.
  - amennyiben a gazdálkodó egység a megszolgáltatás feltételeit a munkavállalóra nézve kedvezően módosítja, például, a megszolgáltatási időszak lerövidítésével, vagy egy teljesítmény feltétel módosításával vagy eltörlésével (kivéve a piaci feltételeket, amelyek változásait a fenti (a) pont alapján számolják el), a gazdálkodó egységnek a módosított megszolgáltatási feltételeket figyelembe kell vennie a 19-21. bekezdések alkalmazásakor.

B44 Ezen túlmenően, amennyiben a gazdálkodó egység a nyújtott tőkeinstrumentumok feltételeit olyan módon módosítja, ami csökkenti a részvény-alapú kifizetésre vonatkozó megállapodás teljes valós értékét, vagy más módon nem előnyös a munkavállalóra nézve, a gazdálkodó egységnek mindazonáltal továbbra is oly módon kell elszámolnia a nyújtott tőkeinstrumentumok ellenértékéként kapott szolgáltatásokat, mintha a módosítás nem történt volna meg (kivéve a nyújtott tőkeinstrumentumok egy részének vagy egészének törlesztését, melyet a 28. bekezdés alapján kell elszámolni). Például:

- (a) amennyiben a módosítás csökkenti a nyújtott tőkeinstrumentum közvetlenül a módosítás előtt és után meghatározott valós értékét, a gazdálkodó egység a valós érték csökkenését nem veheti figyelembe, és a tőkeinstrumentumok ellenértékéként kapott szolgáltatásokra vonatkozóan elszámolt összeget továbbra is a nyújtott tőkeinstrumentumok nyújtási időpontban érvényes valós értéke alapján kell elszámolnia.
- (b) amennyiben a módosítás csökkenti valamely munkavállalónak nyújtott tőkeinstrumentumok számát, e csökkenést a nyújtás adott részének törlesztéseként kell elszámolni, a 28. bekezdés rendelkezései alapján.
- (c) amennyiben a gazdálkodó egység a megszolgálatás feltételeit a munkavállalóra nézve nem kedvező módon módosítja, például, a megszolgálatási időszak meghosszabbításával, vagy egy teljesítmény feltétel módosításával vagy hozzáadásával (kivéve a piaci feltételeket, amelyek változásait a fenti (a) pont alapján számolják el), a gazdálkodó egység a módosított megszolgálatási feltételeket a 19-21. bekezdések alkalmazásakor nem veheti figyelembe.

Egyéb IFRS-ek módosítása

A jelen függelékben szereplő módosítások a 2005. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves számviteli időszakokra alkalmazandók. Ha a gazdálkodó egység egy korábbi időszakra alkalmazza a jelen standardot, ezeket a módosításokat is alkalmazni kell erre a korábbi időszakra.

C1 Az IAS 12 *Nyeréségadók* standard az alábbiak szerint módosul:

Az 57. bekezdésben az 58-68. bekezdésekre történő hivatkozások 58-68C-re módosulnak.

A következő 68A-68C bekezdések és alfejezetcímek kerülnek be:

„A részvény-alapú kifizetési ügyletekből származó tényleges és halasztott adó

68A. Egyes országokban a gazdálkodó egység olyan adólevonásban részesül (azaz olyan összeg, ami levonható az adó-alapból), amely a gazdálkodó egység részvényében, részvényopciójában, vagy más tőkeinstrumentumában fizetett javadalmazáshoz kapcsolódik. Az adólevonás összege eltérhet a kapcsolódó halmozott bérköltségtől, és későbbi számviteli időszakban is felmerülhet. Például, egyes jogrendszerekben a gazdálkodó egység jogosult költséget elszámolni a nyújtott részvényopciókért való ellenszolgáltatásként kapott munkavállalói szolgáltatások felhasználására vonatkozóan, az IFRS 2 *Részvény-alapú kifizetés* standard alapján, és csak akkor kapja meg az adólevonást, amikor az opciók lehívásra kerülnek, azzal, hogy az adólevonás összegének meghatározása a gazdálkodó egység lehívás időpontjában érvényes részvényárától függ.

68B. A jelen standard 9. és 26(b) bekezdéseiben tárgyalt kutatási költségekhez hasonlóan, az adott időpontig kapott munkavállalói szolgáltatások adóalapja (az az összeg, amelyet az adóhatóság levonni engedélyez a jövőbeni időszakokban), valamint a nulla könyv szerinti érték közötti különbséget egy levonható átmeneti különbséget, ami egy halasztott adó követelést eredményez. Amennyiben az adóhatóság által a jövőbeni időszakokban levonni engedélyezett összeg az időszak végén még nem ismert, azt az időszak végén rendelkezésre áll információk alapján meg kell becsülni. Például amennyiben az adóhatóság által a jövőbeni időszakokban levonni engedélyezett összeg a gazdálkodó egység valamely jövőbeni időpontban érvényes részvényárától függ, a levonható átmeneti különbséget összegének meghatározásánál a gazdálkodó egység adott időszak végén érvényes részvényárát kell figyelembe venni.

68C. A 68A bekezdésben foglaltak szerint, az adólevonás összege (vagy a 68B bekezdés szerint értékelt becsült jövőbeni adólevonás) eltérhet a kapcsolódó halmozott bérköltségektől. A standard 58. bekezdésének előírásai szerint, a tényleges és a halasztott adót bevételként és költségként kell elszámolni a tárgyidőszak nyereségében vagy veszteségében, kivéve, ha az adó (a) egy olyan ügyletből vagy eseményből keletkezett, ami a tárgyidőszakban, vagy más időszakban közvetlenül a saját tőkében került elszámolásra, vagy (b) egy üzleti kombinációból keletkezik. Amennyiben az adólevonás összege (vagy becsült jövőbeni adólevonás összege) meghaladja a kapcsolódó halmozott bérköltségeket, ez azt jelzi, hogy az adólevonás nem csupán kifizetésekhez kapcsolódik, hanem valamilyen saját tőke tételhez is. Ebben a helyzetben a kapcsolódó tényleges vagy halasztott adó többletet közvetlenül a saját tőkében kell elszámolni.”

C2 A 2003-ban módosított IAS 16 *Ingatlanok, gépek és berendezések* standard 6. bekezdésében, az IAS 38 *Immateriális javak* standard 7. bekezdésében, valamint az IAS 40 *Befektetési célú ingatlanok* standard 5. bekezdésében, a bekerülési érték fogalma az alábbiakra módosul:

„A bekerülési érték valamely eszköz megszerzéséért kifizetett pénzeszköz vagy pénzeszköz-egyenértékesek összege, vagy az adott egyéb ellenérték valós értéke az eszköz megszerzésének vagy létrehozásának az időpontjában, vagy, amikor alkalmazható, az az összeg, ami az adott eszközhöz a kezdeti megjelenítéskor az egyéb IFRS-ek, pl. az IFRS 2 *Részvény-alapú kifizetés* standard alapján rendelkeznek hozzá.”

C3 Az IAS 19 *Munkavállalói juttatások* standard az alábbiak szerint módosul.

Bevezetés

Az 2. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

„2. A standard a munkavállalói juttatások négy kategóriáját különbözteti meg:

...

(c) ...;

és

(d) a végkielégítéseket.”

A 11. bekezdés törlésre kerül.

Standard

Az 1. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

„1. ***A munkáltatónak a jelen standardot kell alkalmaznia valamennyi munkavállalói juttatás elszámolására, kivéve azokat, amelyekre az IFRS 2 Részvény-alapú kifizetés standard vonatkoznak.***”

Az 3. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

„3. A jelen standard hatálya alá tartozó munkavállalói juttatások például: ...”

Az 4. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

„4. A munkavállalói juttatásokhoz tartoznak:

...

(c) ...;

és

(d) a végkielégítések.

Mivel a fenti (a)-(d) pontokban meghatározott valamennyi kategória eltérő sajátosságokkal rendelkezik, ...”

A 7. bekezdésben:

- a *tőke kompenzációs nyújtások* és *tőke kompenzációs programok* fogalmak törlésre kerültek
- a *rövid távú munkavállalói juttatások*, a *munkaviszony megszűnése utáni juttatások* és a *hosszú távú munkavállalói juttatások* definícióiban, a *tőke kompenzációs juttatásokra történő hivatkozások* törlésre kerültek.

A 22. bekezdés utolsó mondata törlésre került.

A 144-152. bekezdések törlésre kerültek.

IFRS 2

- C4 A (2003-ban módosított) IAS 32 Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás standardba a következő új 4(f) bekezdés került be:

„(f) az IFRS 2 Részvény-alapú kifizetés standard hatálya alá tartozó részvény-alapú kifizetési ügyletek alapján fennálló pénzügyi instrumentumok, szerződések és kötelek, kivéve

(i) a jelen standard 8-10. bekezdéseinek hatálya alá eső szerződéseket, amelyekre a jelen standard alkalmazandó,

(ii) a jelen standard 33. és 34. bekezdéseit, amelyeket a munkavállalói részvény opciós programok, munkavállalói részvényvásárlási programok, és minden egyéb részvény-alapú kifizetésre vonatkozó megállapodással kapcsolatosan megvásárolt, eladott, kibocsátott vagy bevont saját részvényre kell alkalmazni”

- C5 Az IAS 33 Egy részvényre jutó eredmény standard az alábbiak szerint módosul:

A következő új 47A. bekezdés kerül be:

„47A. Azon részvényopciók és részvény-alapú kifizetési megállapodások esetében, amelyekre az IFRS 2 Részvény-alapú kifizetés standard vonatkozik, a 46. bekezdésben hivatkozott kibocsátási ár, és a 47. bekezdésben hivatkozott lehívási ár magában kell, hogy foglalja a gazdálkodó egység részére a jövőben a részvény opció vagy más részvény-alapú kifizetési megállapodás alapján leszállítandó javak és szolgáltatások valós értékét.”

- C6 Az IAS 38 Immateriális javak standard 26. bekezdése törlésre kerül.

- C7 A (2003-ban módosított) IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés standardba a következő új 2(j) bekezdés került be:

„(j) az IFRS 2 Részvény-alapú kifizetés standard hatálya alá tartozó részvény-alapú kifizetési ügyletekből származó pénzügyi instrumentumok, szerződések és kötelek, kivéve a jelen standard 5-7. bekezdésének hatálya alá tartozó szerződéseket, amelyekre a jelen standard alkalmazandó.”

- C8 Az IFRS 1 A Nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok első alkalmazása standard, valamint annak kapcsolódó dokumentumai az alábbiak szerint változnak.

A 12. bekezdésben, a 13-25A bekezdésekre történő hivatkozás 13-25C-re módosul.

A 13(f) és (g) bekezdések módosulnak, és egy új (h) bekezdés kerül be, az alábbiak szerint:

„(f) leányvállalatok, társult vállalkozások és közös vállalkozások eszközei és kötelezettségei (24. és 25. bekezdések);

(g) korábban kimutatott pénzügyi instrumentumok megjelölése (25A bekezdés);

és

(h) részvény-alapú kifizetési ügyletek (25B és 25C bekezdések).”

A következő új 25B és 25C bekezdések kerülnek be:

„25B Az első alkalmazó számára javasolt, de nem előírás, hogy az IFRS 2 Részvény-alapú kifizetés standardot olyan tőkeinstrumentumokra alkalmazza, amelyek 2002. november 7-e előtt kerültek nyújtásra. Az első alkalmazó számára szintén javasolt, de nem előírás, hogy az IFRS 2-t olyan tőkeinstrumentumokra alkalmazza, amelyek 2002. november 7-e után kerültek nyújtásra, és amelyek (a) az IFRS-ekre történő áttérés időpontja, és (b) 2005. január 1-je közül a későbbi időpontig megszolgáltá váltak. Ugyanakkor azonban, amennyiben az első alkalmazó úgy dönt, hogy az IFRS 2-t alkalmazza ilyen tőkeinstrumentumokra, ezt csak akkor teheti meg, ha a gazdálkodó egység korábban nyilvánosan közzétette ezen tőkeinstrumentumoknak az IFRS 2-ben meghatározott értékelési időpontban érvényes valós értékét. Valamennyi tőkeinstrumentum nyújtásra vonatkozóan, amelyre az IFRS 2-t nem alkalmazták (pl. a 2002. november 7-én vagy azt megelőzően nyújtott tőkeinstrumentumok), az első alkalmazónak mindazonáltal közzé kell tennie az IFRS 2 44. és 45. bekezdéseiben előírt információkat. Amennyiben az első alkalmazó módosítja azon tőkeinstrumentumok nyújtásának feltételeit, amelyekre az IFRS 2-t nem alkalmazta, a gazdálkodó egységnek nem kell az IFRS 2 26-29. bekezdéseit alkalmaznia, amennyiben a módosítás (a) az IFRS-ekre való áttérés időpontja, vagy (b) 2005. január 1-je közül a későbbi időpontot megelőzően történt.

- 25C Az első alkalmazó számára javasolt, de nem előírás, hogy az IFRS 2-t olyan részvény-alapú kifizetési ügyletekből származó kötelezettségekre alkalmazza, amelyek az IFRS-ekre történő áttérés időpontját megelőzően teljesítésre kerültek. Az első alkalmazó számára szintén javasolt, de nem előírás, hogy az IFRS 2-t olyan kötelezettségekre alkalmazza, amelyek 2005. január 1-je előtt rendezésre kerültek. Azon kötelezettségek esetében, amelyekre az IFRS 2-t alkalmazzák, az első alkalmazónak nem szükséges az összehasonlító információkat újra megállapítania abban a mértékben, amennyiben az információk egy 2002. november 7-énél korábbi időpontra vagy időszakra vonatkoznak.”
-